

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 122, ЧИСЛО 21, П'ЯТНИЦЯ, 22 ТРАВНЯ 2015 РОКУ

1893

Vol. 122, No. 21, FRIDAY, MAY 22, 2015

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Після барабанів „Великої перемоги“

Петро Часто

Задовго до 9 травня в Москві не вщухали переможні барабани, безперестанку били пропагандистські громи і блискавки, войовничий кремлівський курдупель надимався такою великодержавною гординою, що, здавалося, от-от злетить над землею. Сусідні країни, надто українці, зіщулювалися, очікуючи якоїсь недоброї несподіванки, але, слава Богу, вся ця „картинка для світу“, вже позаду: найбільша за все існування Росії військова парада, з бойовими літаками, балістичними ракетами і новітніми танками на Красній площі в Москві, менші паради ще у 20 російських містах, Володимир Путін в оточенні високих, але неєвропейських, гостей.

А над усім – антиісторичний міт про те, що перемога над німецьким нацизмом є виключно заслугою Росії. Це в такій безапеляційній мірі підкреслювалося, що навіть Олександр Лукашенко і та Іслям Карімов, білоруський та узбецький президенти, не витримали, нагадавши організаторам 70-річчя „Великої перемоги“, що з нацизмом „боровся весь советський народ“.

Несподіванка сталася наступного дня, коли до Москви приїхала Канцлер Німеччини Ангела Меркель і під час зустрічі з В. Путіним почула від нього відверте виправдання сталінської політики, зокрема зловісного „Пакту Молотова-Ріббентропа“, тобто договору між коричневим і червоним хижакми, з якого вони разом і почали Другу світову війну, захопивши і поділивши між собою Польщу. Але В. Путін, який в останні роки живе в перевернутій догори дном реальності, мав нахабство спотворити істину, сказавши, нібито сенс пакту полягав у безпеці СРСР.

Можна припустити, що В. Путін в такій мірі відчуває себе „Сталіним сьогодні“, що і в душі А. Меркель він спробував заторкнути якісь глибоко німецькі струни, бо говорив про „важливість тісних російсько-німецьких зв'язків“, яким, мовляв, шкодять антиросійські сили в Європейському Союзі.

Насправді саме А. Меркель вособлює політично-економічний курс Європейського Союзу, саме вона твердо стоїть на позиціях єдності його дій і саме вона як найвпливовіший діяч ЄС відмовилася від загравання з В. Путіним, розміючи, що ховається за його „миролюбною“ риторикою. Саме А. Меркель не бачить жодних підстав для скасування антиросійських санкцій. Саме тому канцлер, як усі інші Західні провідники, окрім хіба пропутінського Президента Чехії Мілоша Земана, не приїхала до Москви 9 травня, на святкування 70-річчя „Великої перемоги“.

У вульгарний спосіб схилив В. Путін Канцлера А. Меркель до „вироблення спільних

(Закінчення на стор. 12)

„Сепаратисти“ відмовляються від „Новоросії“

КИЇВ. – Прибічники терористичних угруповань „ЛНР“ і „ДНР“ офіційно оголосили про заморожування проекту „Новоросія“ – сценарію, який передбачав об'єднання кількох регіонів, що ніби прагнуть відокремлення від України. Оголошено про закриття відповідних політехнологічних структур.

„Розвиток Новоросії далі закритий на невизначений час, оскільки в сусідніх з Донецькою і Луганською областях України вдалося придушити проросійські настрої“, – заявив 20 травня „міністер закордонних справ“ самопроголошеної „ДНР“ Олександр Кофман в інтерв'ю з газетою „Вечірня Макіївка“.

Він пояснив: „Через те, що народний вибух стався раніше, понад 40 наших хлопців загинули в Одесі, багато активістів були заарештовані в Харкові, а республіки, які передбачалося створити в цих регіонах, виявилися обезголовленими. Тому проект „Новоросія“ закритий до тієї пори, поки у всіх цих регіонах виросте нова політична еліта, здатна очолити рух“.

Представники самопроголошених республік об'єдналися в так звану „Новоросію“ 24 травня 2014 року. До її складу мали увійти Донецька, Дніпропетровська, Запорізька, Одеська, Луганська, Миколаївська, Харківська та Херсонська області.

Ватажок так званого „парляменту Новоросії“ Олег Царьов заявив, що „діяльність структур Новоросії заморожена, оскільки вона не вписується в плян мирного врегулювання, підписаний у присутності країн „нормандської четвірки“. Впливовий функціонер у формуванні „ДНР“ вважає, що проект „Новоросія“ вийшов з-під контролю ще 11 травня 2014 року. У цей день референдум про самовизначення відбувся не у восьми регіонах, як це плянувалося, а лише в Луганській і Донецькій областях, і то не на всіх їхніх територіях.

Так званий „Об'єднаний парламент Новоросії“ був оголошений навесні 2014 року. Його головою став О. Царьов. Туди також входив нинішній ватажок „ДНР“ Олександр Захарченко. Однак у Москві зробили ставку на місцевої еліти, і О. Царьов виявився непотрібним.

У Москві закривається прес-центр „Новоросія“ у зв'язку з „реорганізацією роботи“. Прес-центр запрацював у квітні 2014 року і називався „Південний схід“, потім був перейменований в „Новоросію“. Його патрунував близький до помічника президента Владислава Суркова голова Центру політичної кон'юнктури Олексій Чеснаков.

(„Українська правда“, „Укрінформ“)

Оприлюднено доповідь Нємцова „Путін. Війна“

Левко Хмельковський

12 травня в Москві, в бюрі Республіканської партії Росії – партії народної свободи (РПР-Парнас), відбулась презентація доповіді Бориса Нємцова „Путін. Війна“ про участь Росії у війні проти України. Б. Нємцов готував цю доповідь в ході російської агресії проти України. 27 лютого його застрелили у центрі Москви, біля Кремля.

Після смерті політика доповідь була доопрацьована одностумцями політика з РПР-Парнас. Трансляцію презентації вело Радіо „Свобода“. В інтернеті опублікований повний текст експертної доповіді на сторінках „Открытая Россия“ і www.putin-itogi.ru.

Активіст Всеволод Чагаєв, який займався публікацією, розповів, що дослідження не могли надрукувати. Доповідь відмовилися друкувати 14 друкарень, погодилася лише одна на умові анонімності мінімальним накладом 2,000 примірників.

Сам Б. Нємцов говорив: „Я придумав, що

робити. Треба написати доповідь „Путін. Війна“, видати величезним накладом і роздавати на вулицях. Розповімо, як Путін почав цю війну. Тільки так ми переможемо пропаганду“. Після його вбивства справу продовжили колишній віце-прем'єр Росії Альфред Кох, журналісти Айдер Муждабаєв, Олег Кашин, члени політради партії Ілля Яшин і Леонід Мартинюк, виконавчий директор партії Ольга Шорина.

Нова книга має 65 сторінок. Про її ідейну спрямованість і зміст свідчать назви 11 розділів: „Навіщо Путінів ця війна“, „Брехня і пропаганда“, „Як забирали Крим“, „Російські військові на сході України“, „Добровольці чи найманці“, „Вантаж-200“, „Воєнторг Володимира Путіна“, „Хто збив Боїнг“, „Хто керує Донбасом“, „Гуманітарна катастрофа“, „Скільки коштує війна з Україною“.

Книга багато ілюстрована, у ній наведено фотокопії важливих документів. На обкладинці вміщено звернення Б. Нємцова до російських вояків.

Зрозуміло, що накладу книжки замало для того, щоб її прочитало відчутне

Обкладинка книги „Путін. Війна“.

(Закінчення на стор. 12)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Відзначили річницю депортації

КИЇВ. – 18 травня Президент України Петро Порошенко зазначив, що в умовах окупації кримськотатарський народ знову потерпає від терору й утисків московського режиму. „Держава-агресор здійснює неприховані репресії. Відбуваються переслідування за сфабрикованими справами тисяч активістів і пересічних кримчан. Навіть в умовах неоголошеної війни Україна намагається забезпечувати дотримання усіх прав своїх громадян, у тому числі й кримських татар“, – йдеться у заяві президента. 18 травня відзначено 71-шу річницю депортації кримських татар, яких примусово завантажували у товарні вагони і вивозили в Казахстан, Узбекистан та на Урал. Депортація завершилась 20 травня 1944 року. Майже половина кримських татар загинула через примусове виселення. *(Радіо „Свобода“)*

Прикордонники вели бій

ТРОЇЦЬКЕ, Донецька область. – 18 травня під час обстеження території поблизу села Троїцьке прикордонники виявили диверсійно-розвідувальну групу терористів і вступили з нею в бій. На допомогу прикордонникам прибули військові Збройних сил України. Відомо про одного пораненого з боку українських вояків. *(„Українська правда“)*

Затримали розвідників з Росії

ЩАСТЯ, Луганська область. – Українська влада повідомила 16 травня про затримання двох російських військових, які намагалися захопити міст. Російські військові покищо не прокоментували це повідомлення, а представники самопроголошеної „ЛНР“ заявили, що полонені служать у міліції „ЛНР“. Представник Адміністрації Президента України Андрій Лисенко заявив, що українські військові затримали двох військовослужбовців Головного розвідувального управління (ГРУ) Генштабу російських збройних сил. Про затримання двох співробітників ГРУ повідомили представники українського добровольчого батальйону „Айдар“, а лікар батальйону назвав імена полонених – Олександр Александров та Євген Єрофеев. *(Bi-Bi-Ci)*

Везла паспорти терористам

КИЇВ. – У контрольному пункті „Георгіївка“ 16 травня прикордонники зупинили для перевірки автомобіль, за кермом якого на підконтрольовану терористам територію їхала громадянка України. Під час перевірки під сидінням авта прикордонники виявили 10 паспортів України на ім'я різних осіб, 75 карток кількох банків та гроші в сумі 155,400 грн. Наразі громадянку України для подальшої перевірки передали співробітникам Служби безпеки України. *(„Укрінформ“)*

Пропонують створити військові суди

КИЇВ. – Секретар Комітету з питань національної безпеки і оборони Іван Вінник закликав Верховну Раду ухвалити законопроект про створення військових судів. „Необхідно відновити систему військових судів, тому що сьогодні військові злочини розслідуються судами загальної інстанції, – зазначив він, – які не завжди мають достатньо фахового досвіду для розслідування злочинів у військовій сфері“. Проект закону про відновлення створення системи військових судів вже внесений до Верховної Ради. *(„Укрінформ“)*

Кернеса евакуювали з суду

ПОЛТАВА. – 18 травня співробітники спецпідрозділу „Грифон“ евакуювали посадника Харкова Геннадія Кернеса з залі суду через загрозу його життю. Про це журналістам заявив адвокат обвинуваченого Олександр Гульченко. За його словами, надійшла оперативна інформація про наявність вогнепальної зброї в натовпі перед судом. Крім того, інших обвинувачених у справі закидали яйцями. 18 травня мало відбутися підготовче засідання з звинувачення Г. Кернеса і двох його охоронців у погрозах вбивства, тортурах і викраденнях. Судове засідання у справі Г. Кернеса перенесено на 28 травня. *(„Українська правда“)*

З ПОГЛЯДУ ГЕОПОЛІТИКИ

Чому для США не вигідна тотальна поразка Росії в Україні

Павло Горський

Ось вже понад рік триває війна на Донбасі, а загалом українська революція і криза світової архітектури безпеки, яка виникла за нею, мають уже півторарічну історію. Події розвивалися стрімко, але зараз в період затишшя, є сенс оглянути найближче минуле у часовій перспективі для визначення стратегії і тактики гравців, які так чи інакше впливають на події довкола України.

Спочатку загальна теза, яка підходить як для США, як для Росії, так і для Європейського Союзу. Ніхто, не очікував Майдан-2 в тому вигляді, в якому він стався. Американці, наприклад, виходили з осінніх опитувань 2013 року, які показували повну деполітизацію українського суспільства. Ті країни ЄС, які мали справу з Україною (насамперед Німеччина), розглядали Майдан як повторення 2004 року – спільність людей навколо політичної сили опозиційних партій, якими можна керувати відповідно до своїх цілей і завдань.

Ні ЄС, ні США не розуміли, що в Києві вперше на постсовєтському просторі громадянське суспільство саме стало політичним суб'єктом. Це громадянське суспільство було вороже як до усіх політичних сил зразка 2013 року (включаючи формально опозиційні партії), так і до системи євробюрократії. Проблема ЄС у грудні лютому 2013-2014 років стала відсутність контрагента – партнера для переговорів. Вони намагалися використовувати як переговорників Арсенія Яценюка і Віталія Кличка, але ці особи просто не володіли реальним мандатом Майдану, а отже і не могли впливати на події 20-22 лютого.

При цьому, іронія в тому, що російське керівництво щиро вважало Майдан – справою рук Західних спецслужб, бо іншого пояснення для виникнення такого громадського руху вони знали просто не могли в рамках своєї картини світу і „вертикальної“ зачистки всіх незалежних громадських рухів усередині самої Росії.

Повернімося до США. На кінець 2013 року Україна, за визнанням самих американців, не те, що не перебувала на порядку денному, але навіть не була на „екрані комп'ютера“. У Штатах не було стратегічного бачення бажаного розвитку регіону, і всю Східну політику вони віддали інститутам ЄС і НАТО. Тому, коли вибухнула криза, американці просто діяли за стандартною схемою: заяви підтримки руху загальногромадянського протесту, вимога невтручання третіх країн в українські справи. Останнє послужило додатковим каталізатором для агресії Росії, але для українців важливо розуміти, що спочатку Штати не збиралися провокувати Росію, а вже тим більше йти за нею на конфлікт.

У відсутності продуманої стратегії, практично всі дії США в 2014 році були адаптивною політикою – реакцією на російські дії. Стратегії у США нема і сьогодні, що й зумовлює їхню генеральну

слабкість в регіоні.

Висновок: в США апіорі є можливість впливати на регіон, але немає розуміння, як саме вони повинні впливати, є ресурси, але немає цілей, крім однієї.

А мета, як неприємно це для України, така: найбільше США (як і ЄС) не хочуть поразки Росії, яка призвела б до розвалу країни. Проблема полягає в глобальній безпеці. Протягом останнього року весь регіон Близького Сходу і Центральної Азії прискореними темпами занурювався в хаос. А розпад Росії прискорить центральноазіатську кризу (економіка регіону зав'язана на мігрантах і російських ринках).

Іншими словами, світова безпека і так стоїть перед проблемою, яка не має вирішення. І в цих умовах розпад Російської Федерації, 140 мільйонної країни з неконтрольованим ядерним арсеналом – страшний сон будь-якого Західного політика. А поразка путінської Росії в Україні, без „збереження обличчя“, до такого розпаду неминуче призведе, адже весь нинішній соціальний-політичний консенсус усередині Росії заснований на бартері „жахливе життя в обмін на почуття національної гідності“. Більше населенню російська еліта просто немає чого запропонувати – все розікрали. Російське внутрішнє життя вже некероване, і зовнішнє приниження запустить сценарій 1917 року, головна риса якого – непередбачуваність і невідомість. Об'єктивно, вирішення „проблеми Росії“, вимагає такої кількості фінансових, політичних і людських ресурсів, які Захід не готовий витратити.

Щодо Росії, то вона не може не продовжувати конфлікт доти, поки не досягне ситуації „почесного миру“ в розумінні Володимира Путіна. Цей сценарій принципово нереальний, тому уповільнений конфлікт з періодами загострень на сході – залишатиметься частиною української реальності.

Тепер про Україну. Найкраще становище країни характеризує приказка „криза – це і небезпека і можливість одночасно“. Можливість відкрита тільки для однієї групи людей – українського громадянського суспільства, і тих реформаторів, які прагнуть вибудовувати принципово нову систему взаємин у регіоні. З аналізу мотивацій попередніх гравців можна зробити ряд важливих висновків. По-перше, щоб стати партнером Заходу, іншими словами отримати доступ до його ресурсів не як прохач, Україна повинна запропонувати цьому умовному Заходу щось цінне. По-друге, головною цінністю зараз є безпека в Східній Європі аж до Уралу. Україна тільки тоді стане повноцінним союзником США і ЄС, коли запропонує їм себе в якості гарантії безпеки – наглядача за порядком на території постпутінської Росії. Сюди входить і інтеграція російського населення в європейські ціннос-

(Закінчення на стор. 12)

„Reuters“: Росія веде війну в Україні

КИЇВ. – Інформаційне агентство „Reuters“ оприлюднило 10 травня власне розслідування, за результатами якого стверджує, що „російські вояки групами йдуть з армії через конфлікт в Україні“. „Кількість свідчень того, що в Україні воюють росіяни, зашкалює: на полях бою знаходять російське армійське озброєння, про це розповідають родини російських вояків і українські полонені, які стверджують, що були схоплені російськими десантниками“, – йдеться в повідомленні „Reuters“.

Журналісти наводять свідчення одного зі звільнених з російської армії, який служив в елітарній Кантемирівській танковій дивізії і говорив на умовах анонімності, побоюючись переслідування. Він розповів, що влітку минулого року був відправлений у Ростовську область на навчання, але замість цього опинився в Україні у складі бронеколони.

„Якийсь підполковник вже після перетину кордону сказав, що можуть „посадити“ за невиконання наказу. Деякі військові стали відмовлятися далі

там перебувати“, – цитує „Reuters“ слова колишнього військового.

Керівник правозахисної групи „Громадянин. Армія. Право“ та член російської президентської ради з прав людини Сергій Кривенко стверджує, що командування намагається знайти якомога більше вояків, готових їхати в Україну добровільно, „але це все одно добровольці в лапках, тому що на них чиниться серйозний тиск“.

Агентство „Reuters“ наводить кілька інших свідчень, серед яких – і про долю російського танкіста з Бурятії Доржі Батомункуєва, пораненого під час конфлікту в Україні.

США, Євросоюз та Україна звинувачують Росію в прямій підтримці „сепаратистів“ на Донбасі зброєю та особовим складом. Москва заперечує присутність своїх військових, визнаючи водночас, що на сході України воюють „добровольці“.

(Радіо „Свобода“)

ПОГЛЯД ЗІ СТОРОНИ

Те, що відбувається нині в Україні, – це цивілізаційний розворот

Новий день в стані війни ставить перед Україною і Європою складні запитання, змушує шукати важкі відповіді на них. Іноді – питання риторичні. Часом – відповіді невігідні. ОКСАНА ПАХ-ЛЬОВСЬКА, письменник, культуролог, завідувач кафедри україністики факультету літератури і філософії Римського університету „Ла Сап'єнца“, відповідаючи на запитання кореспондентки київської газети „Дзеркало тижня“ Ірини Ніколайчук, спробувала осмислити, що таке „руський мір“ сьогодні, чи стоїть зараз Європа обличчям до України і чому не варто чекати блискавичних трансформацій у країні.

(Закінчення з попереднього числа)

– Пані Оксано, україністика в Європі: якою вона була до 2014-го і як змінилася в ракурсі останніх подій в Україні? Зрештою, яка вона нині?

– Україністикою впритул я займаюся з кінця 1980-х років, коли мене вперше почали випускати за кордон. Почавши викладати в Римському університеті, куди мене запросили працювати з 1991 року, я зсередини вивчала цю систему. У моїй книжці „Аве, Еуропа!“ (вибачте, що посилаюся на свою роботу) є стаття „Старт з руїни космодрому“. Видана ще на початку 1990-их років, вона містила низку пропозицій щодо розбудови культурної присутності України у світі, насамперед в Європі.

Я прицільно передрукувала цю статтю в 2008-му, зробивши виноску щодо пунктів, де за відповідний період нічого не було зроблено в пляні кардинальних проблем, нагальність яких була очевидною відразу з початком Незалежності. Нічого не було зроблено для створення кафедр україністики, підручників, центрів української культури за кордоном.

Після помаранчевого Майдану і приходу нової влади у 2005-му почали говорити про... „світлиці“ в Римі, Берліні й Лондоні. Нам не потрібні „світлиці“ в європейських столицях! Нам потрібні високопрофесійні центри української культури принаймні в ключових столицях ЄС, – інститути, зрештою, які без великих зусиль побудували за кордоном усі нації, які себе поважають.

Якщо намагатися коротко і системно відповісти на це ваше безмежне запитання, то з україністикою на Заході за ці роки дещо змінилося на краще, а дещо – парадоксально на гірше. Незмірно зріс інтерес до України, підвищилися стандарти і рівні знання про Україну, відчутно зросла й потреба у фахівцях. Однак не відбулося пропорційного цим позитивним змінам вироблення необхідних інструментів освоєння української реальності – від підручників до інституцій.

Україністика в широкому пляні – це три бльоки: кафедри україністики при університетах, переклади української літератури (і загалом ключових для інтелектуальної історії України текстів) і культурні центри. Катедра забезпечує фахівців, які працюватимуть над розбудовою знання про цю культуру в перспективі (наука, література, культура, політика); переклади необхідні для того, щоб розуміти коди цієї культури, її інтелектуальну, моральну й естетичну природу; а центри – щоб реалізувати це знання в поточний момент (виставки, кінофільми, зустрічі, презентації, бібліотеки, відеотеки, тобто інструменти культурної інформації).

Уявіть, цього всього Україна не має! А якщо й має, то у спосіб непослідовний і фрагментарний, що не дозволяє україністиці постати як системній дисципліні. І якщо чверть століття тому це було виправдано, то сьогодні це – непростимо!

Що ж до кафедр, то панорама змінюється надто повільно. В Західній Європі дуже мало кафедр. І створювати їх важко. На створення моєї кафедри пішло майже 10 років, оскільки за цим стояли індивідуальні зусилля й стратегії без участі держави. Активно розвивається україністика в Австрії, Німеччині, тій-таки Італії. В європейських університетах значно побільшало курсів – і мовних, і політологічних, але це не є стабільний вимір дисципліни. І не є комплексний її вимір: є курси мови без літератури, є політологічні курси, які не включають мови і бодай побіжно культури, тобто розуміння політичних механізмів не спирається на розуміння

природи цієї культури.

Хтось зі спонзорів наших авторів сказав, що не друкує класичної літератури. Видана лише сучасна література на Заході означає, що Європа не знає і не розуміє тяглості нашого культурного часу, еволюції ментальності. Відтак текст сучасного автора цікавить швидше як соціологічний факт, як фільтр, через який Західний читач дізнається, як живуть люди в Україні, який там у них секс, як і чим вони колються, які економічні й соціальні деградації переживають.

Література не має естетичного коду, якщо вона не представлена в діяхронічному пляні. Не може бути літератури, в якій є Сергій Жадан, а немає Михайла Коцюбинського. В якій є Андрій Курков і немає Валеріяна Підмогильного. Є якісь милі (і не дуже) дівчата, але немає Лесі Українки.

З колегою Джованною Броджі, професором Міланського університету, ми видали переклад Тараса Шевченка італійською. Це перша книжка класичного українського автора, що виходить у видавництві „Mondadori“, яке має значну культурну вагу в італійському й європейському світі. Але це тільки початок роботи. До речі, книжку фінансував Інститут італійської культури. Тобто йдеться про видання, до якого Україна не причетна. І чи воно їй цікаве? Відбулася презентація в Київському університеті, про яку не знали в Інституті літератури, на відстані кількох вулиць. То на який і чий інтерес претендуємо в Європі?!

З 1991 року і до сьогодні зміни на краще – це, так би мовити, в актуальному знанні України, пристосованому до потреб моменту, тобто знанні, яке не забезпечує глибинного проникнення в культуру, не гарантує насичення інтелектуальним змістом уявлення про цю реальність. Лише такі одиничні блискучі автори, як уже згадуваний Тімоті Снайдер, намагаються пояснювати політичні проблеми через призму культурної специфіки України.

А так, у цілому, на усередненому рівні в уявленні про Україну все зводиться до калейдоскопа одних і тих самих фактів: корупція, непослідовність у впровадженні реформ, громадянська незрілість – і якась дуже малозрозуміла культура. Значна частина русистів переконана, що української літератури взагалі не дуже то й є, що Русь – це Росія, а Крим – таки „ісконно русська земля“. А ми навіть не маємо роману – чи якогось іншого авторитетного для Заходу літературного тексту – про Голодомор, найбільшу трагедію України ХХ ст. Ну так, „Жовтий князь“ Василя Барки. А сьогодні?! Порівняйте з культурним забезпеченням трагедії Голокосту. З боку України – це одна мільйонна частка того, що робиться у пляні Голокосту. І тоді ця тема диктує моральні імперативи прочитання культури.

Відсутність текстів або несистемний (і некритичний) вибір текстів призводить до того, що у сприйнятті України Заходом цих культурних імперативів немає. Тому, з одного боку, держава не була здатна подбати про презентацію культури, позаяк у масі своїй політичний світ України донедавна був відчужений від української культури, якщо не відверто їй ворожий. З іншого боку, інтелектуальний світ як такий не мав концептуального погляду на цю проблему і тому реалізував себе виключно в індивідуальних проєктах. Це, зрештою, нормально і добре, але індивідуальні проєкти не творять цілісного образу культури, її „гуманітарної аври“.

Є дуже небагато українських авторів, які, ввійшовши в систему координат Європи, мислять, власне, категоріями культури, а не лише, як кріт, риють коридор для себе. Тому і в сприй-

(Закінчення на стор. 14)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Майдан розстрілювали російські агенти

КИЇВ. – Міністерству закордонних справ та міжнародного розвитку Франції напевно відомо, що серед снайперів, які торік взимку розстрілювали людей на Майдані в Києві, були агенти російських розвідувальних служб. Про це у документальному фільмі французького журналіста і письменника Сержа Моаті розповів директор департаменту Міністерства закордонних справ Франції Ерік Фурньє, який був в офіційній будівлі на вулиці Банковій в Києві, коли снайпери стріляли в натовп. „Ми знаємо, що серед цих елітних стрільців були агенти російських спецслужб“, – сказав Е. Фурньє. („Укрінформ“)

■ Церкву звільнили від оподаткування

КИЇВ. – Верховна Рада України 18 травня ухвалила закон „Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування нерухомості релігійних організацій“. За дане рішення проголосували 248 з 343 народних депутатів, зареєстрованих у сесійній залі. Звільняються від податку об'єкти нерухомості, що знаходяться у власності релігійних організацій, статути яких зареєстровано у встановленому законом порядку, і використовуються виключно для забезпечення їх статутної діяльності, включаючи ті, в яких здійснюють діяльність засновані такими релігійними організаціями благодійні заклади (притулки, інтернати, лікарні тощо). („Укрінформ“)

■ „Дніпро“ вийшов у фінал Ліги Європи.

КИЇВ. – 14 травня Дніпропетровський футбольний клуб „Дніпро“ здобув перемогу над італійським „Наполі“ у півфінальній грі Ліги Європи з рахунком 1:0. Попередній зустріч команд закінчилася з рахунком 1:1. Таким чином, „Дніпро“ уперше за свою історію виходить у фінал Ліги Європи. В іншому півфіналі ще один італійський клуб „Фіорентина“ вдома з рахунком 0:2 програв еспанській „Севільї“, яка стане суперником „Дніпра“ у фіналі змагань 27 травня на Національному стадіоні у Варшаві. (Бі-Бі-Сі)

■ Тисяча одеситів обрала велосипеди

ОДЕСА. – 16 травня відбувся другий фестиваль спорту і туризму „Велобульвар“, у якому першими на початок велоперегонів вийшли малюки та підлітки. Понад 1,000 одеситів здійснили велопробіг по центру міста. Кожен з присутніх на „Велобульварі“ міг взяти участь у лотерії і виграти велосипед. Під час свята працювала велошкола. Для тих, хто не вміє їздити і не має велосипеда, спонзори фестивалю надали 20 велосипедів. Віднині вирішено влаштовувати „Велобульвар“ двічі на рік. (Сергій Горицьвіт)

■ Луцьк заповнили рушники

ЛУЦЬК. – У День матері 10 травня відбувся шостий Всеукраїнський фестиваль вишитих рушників „Вишиті обереги єднання“. В його програму увійшли конкурс дитячих малюнків, присвячений матерям, благодійний авкціон вишитих рушників; майстер-кляси з вишивання рушників, акція „Допоможемо матерям загиблих героїв“, під час якої вдалося зібрати 28 тис. грн. Учасники фестивалю буквально оповили місто вишиваною стрічкою, притуливши один рушник до іншого. (Євген Цимбалюк)

■ Відкрили День Європи у Києві

КИЇВ. – 16 травня на Михайлівській площі відбулася урочиста церемонія відкриття Дня Європи у Києві, у якій взяли участь Міністер закордонних справ України Павло Клімкін, голова Київської міської державної адміністрації Віталій Кличко, заступник голови Представництва ЄС в Україні Томас Фрелесен, голова делегації неформальної групи „Друзі європейської України“ в Європейському Парламенті Пятрас Ауштрявічюс, інші почесні гості. Гості оглянули експозиції, розміщені на Михайлівській площі, зокрема зону тематичного „Street Art“, льокацію зі створення величезної мапи Європи та зону зі складання за допомогою конструктора прапорів України та Евросоюзу. (Прес-служба Міністерства закордонних справ України)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Монахиня свідчила в Конгресі США

ВАШІНГТОН. — Сестра Діана Моमेка, іракська монахиня релігійного Чину Домініканських Сестер св. Катерини Сієнської, свідчила перед американськими законодавцями 13 травня. Вона заявила членам Комітету Закордонних справ Палати Представників, що т.в. „джігадисти“ з організації „Ісламська держава“ (ICIC) плянують „очищити країну від християн і стерти з лиця землі який-небудь доказ того, що ми будь-коли існували.“ „Це є культурний і людський геноцид“, вона ствердила, описуючи переслідування іракських християн. Монахиня розказувала, що „в кожній місцевості де захопили владу бойовики ICIC, християнам дано вибір: або перейти на мусульманство, або платити данину бойовикам, або залишити свої поселення“. Вона додала, що від минулого літа понад 120 тис. осіб переміщено і вони бездомно скитаються в курдистанській частині Іраку. Сестрі Діані американський уряд не хотів видати візи, але після бурі протестів Білий Дім змінив свою настанову. „Теперішнє переслідування нашої громади є найбрутальнішим в нашій історії“, свідчила відважна монахиня прохаючи допомоги, кажучи що „ми нічого більше не хочемо, лиш повернутися додому.“ („С-Span“)

■ Франція пообіцяла допомогу Україні

ПАРИЖ. — Експерти з Франції підтримають Україну у боротьбі з відмиванням грошей, домовились глави урядів двох країн під час зустрічі в Парижі 13 травня. Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк і французький Президент Франсуа Олланд домовилися залучити французьких експертів до боротьби з відмиванням грошей та розслідування корупційних злочинів колишніх українських чиновників, багато з яких приховали гроші у Франції. Буде посилення співробітництва у сфері банківського нагляду та взаємодії між митними органами. Для презентації інвестиційного потенціалу України А. Яценюк і Ф. Олланд домовилися провести в Парижі інвестиційну зустріч на вершинах восени цього року. Український прем'єр активно запрошував в Україну і французьких інвесторів. Напередодні візити у Францію в інтерв'ю французькому виданню „Le Monde“ А. Яценюк заявив, що Україна відіграє роль бронжилета для Європейського союзу; її захист є інтересом не тільки України, але і безпосередньо країн ЄС. („Дзеркало тижня“)

■ Бійка в Тексасі між байкерами

ВЕЙКО. — У ресторані вибухла сутичка під час зустрічі між двома супротивними бандами мотоциклістів (т. зв. „байкерами“), яка швидко перетворилася у широкомаштабну бійку, з ланцюгами, ножами, довбнями та зброєю. Поліція наперед знала про цю заплановану зустріч у Вейко на 17 травня, але власники ресторану не хотіли співпрацювати з владою. Внаслідок бійки загинуло 9 мотоциклістів, а 18 зазнало поранення. Поліційне дослідження триває; дотепер заарештовано 192 особи, а ресторан закрито. Банди байкерів називаються „Бандити“ і „Козаки“. 19-го травня поліція звернулася до них із закликом припинити кровопролиття. („Асоційтед Прес“)

■ Електронна пошта Клінтон в центрі уваги

ВАШІНГТОН. — 18 травня Державний Департамент США заявив, що опублікує частини з 55 тис. сторінок електронної пошти Гіларі Клінтон аж в січні 2016 року. Правдоподібний кандидат на президента США з Демократичної партії, вона спричинила контрверсію, коли виявилось, що вживала приватну комп'ютерну систему під час своєї офіційної праці на пості державного секретаря США в 2009-2013 роках. Г. Клінтон виправдується, що так було зручніше в той час. 19 травня федеральний суддя зарядив, що Державний Департамент мусить скоріше переглянути цю пошту та вирішити що можна оприлюднювати періодично, а не чекати до січня. („Асоційтед Прес“)

УКРАЇНА – ПОЛЬЩА

Польща може обрати іншого президента

24 травня у Польщі відбудеться друге коло президентських виборів. У країні над Віслою дискутують, як можлива зміна очільника держави може вплинути на ситуацію всередині країни, тим же часом в Україні розмірковують, чи новий господар Бельведерського палацу спричинився б до змін у польській політиці щодо Києва. Теперішній Президент Польщі Броніслав Коморовський не раз входив до списку найбільших друзів України в Європі. Протягом п'яти років своєї каденції він говорив про європейське майбутнє України, агітував європолітиків за підписання Угоди про асоціацію, засудив анексію Криму та вторгнення Росії на Донбас. Протягом останніх місяців президент Польщі кілька разів підкреслював, що ЄС не варто скасовувати санкції проти Росії. Головний конкурент Б. Коморовського – Анджей Дуда з партії „Право і справедливість“, переможець першого туру виборів, також неодноразово говорив про засудження російської агресії та декларував підтримку України. Що практично означатиме для України президентство А. Дуди? І з яких причин обидва кандидати під час кампанії не поспішають розігрувати „українську карту“. Про це наші читачі доведуться з нижче вміщеного коментаря директора Фонду польсько-української співпраці ЯНА ПЕКЛА.

Питання України та Росії стали заручниками у цій кампанії. Навіть не у самих президентських виборах, адже ці вибори є лише прелюдією до осінніх парламентських. Так невдало сталося, що у переддень виборів були оприлюднені висліди опитування, здійсненого Центром дослідження громадської думки, на тему польської допомоги Україні. Вони такі: Україні треба допомагати, проте не варто тут йти в авангарді, і не варто надавати допомогу польськими грошима. Я так розумію, поляки б хотіли, аби Україні допомагав Європейський Союз, а Польща поділяла моральну слушність його дій. Ці дані стали дороговказом для всіх кандидатів, ніхто не хотів порушувати питання збільшення зусиль для допомоги Києву. Головні кандидати А. Дуда та Б. Коморовський тему України озвучували дуже поверхово.

Діючий Президент Б. Коморовський, як голова держави, зустрічався з українськими політиками та підтримував їх. Зрештою, він сказав про це під час квітневої візити до Києва. В. Коморовський вдало вписався у наратив, який зараз підкреслює українська влада: що не було ніякої Великої вітчизняної війни, а тільки Друга світова, і почалася вона у 1939 році. В. Коморовський прихильно ставиться до бажання Києва дистанціюватися від Москви, з іншого боку – таке ж ставлення поділяє й „Право і справедливість“.

Якщо А. Дуда стане президентом, то дуже швидко виявиться, що політика щодо України буде точнісінько така сама. А. Дуда, як і Б. Коморовський, тут буде чітко йти за громадською думкою: хочемо допомагати, хочемо підтримувати, але не дуже хочемо робити якісь конкретні кроки. Наприклад, немає навіть пляну вислати до України польських експертів, які б допомагали в імплементації Угоди про асоціацію, а тут Польща має чудовий досвід. До Києва часто приїжджають польські політики, які говорять мудрі та слушні слова, але з цього не виникає жодна акція. Куди вже з відсиленням військ! Моя прогноза – допоки поляки не виберуть парламент восени, доти не буде жодних конкретних кроків на підтримку України, всі будуть зосереджені на битві „Громадянської платформи“ з „Правом і справедливістю“.

В Україні, допоки певною видавалося перемога Б. Коморовського, президентським перегонами в Польщі мало цікавилися. Тепер же, з неочікуваною перевагою А. Дуди у першому колі, почали доволі активно обговорюватися сцена-

рії, що зміниться у польсько-українських взаєминах, якщо А. Дуда таки стане президентом. Популярним є два варіанти: це може стати стимулом для активізації польської допомоги Україні, адже А. Дуда був більше схильний допомогти військом, та другий варіант – партія „Право і справедливість“ є більш вразливою до тем, пов'язаних з УПА та спільним минулим, тому Києву загрожуватимуть конфлікти з Варшавою на історичному ґрунті. Який з цих сценаріїв є більш вірогідним?

Я думаю, що жоден. Польська політика щодо України та Росії має певні матриці та інерцію розвитку, тому незалежно від того, хто стане президентом, вона не зазнає помітних змін. Підтримка України – це частина державного інтересу Польщі, це усвідомлює і „Громадянська платформа“, і „Право і справедливість“. Інтеграція України з ЄС є стратегічною умовою польської державної безпеки. Звісно, акценти можуть відрізнятися. Якщо „Право і справедливість“ дістанеться до влади, тема Волинської трагедії може порушуватися частіше. Але це не змінить загальної тенденції: нам потрібна безпечна Україна, а головним ворогом безпеки України та безпеки Польщі була і залишається Росія.

Отже, про можливі зміни у польській закордонній політиці зможемо говорити найраніше восени, після парламентських виборів. Як показало перше коло президентських переговорів, популярністю в Польщі тепер користуються так звані антисистемні кандидати Павел Кукіз і Януш Корвін-Мікке, – разом вони отримали 25 відс. голосів у першому колі і збираються йти до парламенту. Чи їхня поява у Сеймі може зменшити підтримку України?

Можливо, ні, але це дещо ускладнить справу. Більшість антисистемних кандидатів, поряд з кандидаткою від „Союзу лівих демократів“ Магдаленою Огурек, під час кампанії дистанціювалися від України та висловлювали бажання поліпшити стосунки з Росією. Для політиків з правих це продовження націонал-демократичної традиції міжвоєнної Польщі, але наразі ці настрої мають доволі маргінальний характер. Проте одна справа, коли ми зустрічаємося з польським скрайнім націоналізмом, а інша – коли Я. Корвін-Мікке звертається до молоді словами Володимира Путіна.

(Коментар Яна Пекла записала Олена Бабакова)

Валерій Чалий може стати Послом у США

КИЇВ. – Президент України Петро Порошенко звільнив Олександра Моцика з посади Посла України в США. Його наступником найпевніше стане Валерій Чалий, який нині відповідає за зовнішню політику в Адміністрації Президента. В. Чалий 3 квітня прибув до Вашингтону. Посольство очолює Ярослав Бришок – Тимчасовий повірений у справах України у США.

В. Чалий народився 1 липня 1970 року у Вінниці, закінчив Вінницький педагогічний інститут, аспірантуру Київського національного університету ім. Тараса Шевченка (факультет міжнародного права), був старшим консультантом групи помічників і референтів Президента Леоніда Кучми, директором міжнародних правових програм Центру ім. Олександра Разумкова, заступником Міністра закордонних справ України.

(„Кореспондент“)

Валерій Чалий. (Фото: Вікіпедія)

Відновлено музей Шевченка в Каневі

Левко Хмельковський

У 2010 році „Свобода“ кілька разів поверталася до проблеми Шевченківського національного заповідника в Каневі, де виникла тривожна ситуація у зв'язку з перебудовою Меморіального музею.

Про це „Свобода“ розповіла у статтях Олександра Вівчарика „Чи буде світлиця на Тарасовій горі?“, Заслуженого діяча мистецтв України Катерини Кричевської-Росандіч „На Тарасовій горі з'явиться копія московського мавзолею“. Були вміщені заяви правнука Василя Кричевського – Василя Линде-Кричевського, Ігоря Ліхового та Зінаїди Тарахан-Берези. З цього приводу виступили Наталя Дмитренко з статтею „Музей-світлиця чи могила-темниця?“ („Україна молода“, 10 липня), Катерина Каплюк – „Музей Шевченка в Каневі – практика для подружки Віктора Януковича („Українська правда“, 2 серпня), Олександр Карпенко „Чи стане Канів українською Меккою?“ („Сільські вісті“, 1 липня) та інші.

Тоді влада не почула голосу громади: музей було спотворено. Але Революція Гідності змінила Україну.

Річницю перепоховання Тараса Шевченка 22 травня музей його імені в Каневі зустрічає знову оновленим. До нього повертають український дух, який панував у канівському музеї до скандальної реконструкції за часів президента Віктора Януковича, який призначив головним архітектором свою подружку – Ларису Скорик. Проєкт „подруги“ кардинально відрізнявся від задуму В. Кричевського – автора первісного проєкту музею. У

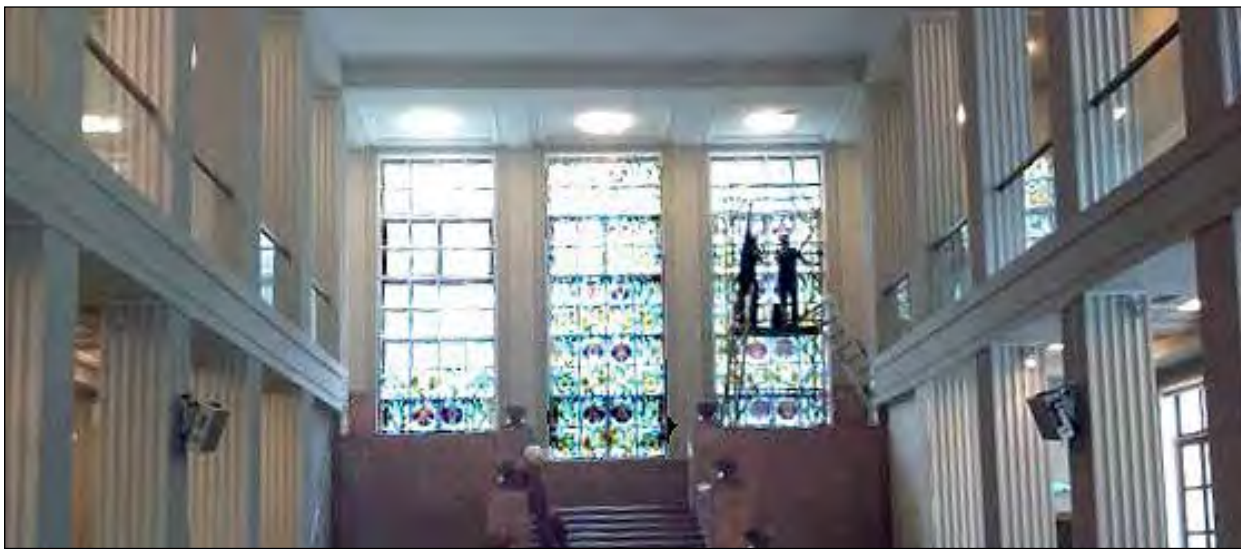
передній залі замість кольорових розеток постала натяжна стеля, замість паркетної підлоги – граніт. Дерев'яні огорожі другого ярусу вестибюлю замінені на конструкцію з нержавіючої сталі, панівним кольором у музеї став сірий: колони в залах – сірі, вікна закриті темно-сірими завісами.

Результати роботи Л. Скорик шокували не лише шевченкознавців, а й пересічних відвідувачів. З тих пір популярним став вислів, що в нинішньому музеї духу Шевченка немає.

„Фактично були знищені всі мистецькі рішення архітектора Василя Кричевського, – зауважив голова Черкаської обласної адміністрації Юрій Ткаченко. – Зникли і наші традиції, і наша культура. У березні, перебуваючи в музеї з першим заступником міністра культури України Ігорем Ліховим, ми вирішили, що треба повертати музею його втрачене обличчя. Ігор Ліховий тоді сказав: „Наше завдання з мінімальними затратами відновити кольоровий вітраж, відкрити стелю з розписами, зробленими відповідно до ідей Василя Кричевського та Петра Костирка, відкрити настінні розписи Олександра Івахненка. Впевнений, вже на початку травня ви побачите новий музей“.

Перші зміни вже є: прибрали холодний камінь, відновлено вітраж, змінили експозицію у вестибюлі, розкрили стелю з розписами за ескізами В. Кричевського, які були замальовані у 2010 році. Біля музею реставрували хрест, який стояв на могилі Кобзаря до 1923 року.

Змінювати музей на краще і повертати в нього Шевченків дух узявся відомий художник-монументаліст Анатолій Гайдамака.

В Меморіальному музеї Тараса Шевченка в Каневі відновили кольоровий вітраж.

Крок до вдосконалення Конституції

КИЇВ. – Адміністрація Президента України вмістила на своїй сторінці у „Facebook“ повідомлення про те, що 15 травня відбулося пленарне засідання Конституційної комісії, під час якого керівники її робочих груп представили перші напрацювання з внесення змін до Конституції України.

Заступник голови Адміністрації Президента та керівник Робочої групи з питань правосуддя Олексій Філатов підкреслив важливість досягнутого результату: „Під час засідань Робочої групи були опрацьовані пропозиції з трьох блоків питань „технічного завдання“. Це питання змісту та структури розділу „Правосуддя“ Конституції України, питання щодо вимог до судді (вік, освіта, професійний досвід тощо) та призначення, переведення і звільнення суддів, а також гарантії їхньої діяльності“.

Правові гарантії додержання принципу незалежності суддів при призначенні, звільненні та притягненні їх до дисциплінарної відповідальності включатимуть безстрокове призначення суддів та посаду, функціональний імунітет суддів, призначення суддів виключно за результатами конкурсу, а також притягнення їх до дисциплінарної відповідальності виключно органом, у якого більшість складають судді, як того вимагають міжнародні стандарти.

Також Робоча група рекомендує виключити з повноважень Верховної Ради України питання призначення та звільнення суддів. Необхідність таких змін неодноразово була наголошена Вене-

ціанською комісією та іншими міжнародними експертами. Що ж стосується повноважень Президента України в питанні призначення суддів, то відповідно до рекомендацій європейських експертів та існуючої міжнародної практики, Президент призначатиме суддів безстроково на підставі рішення відповідного органу, що відповідальний за призначення та звільнення суддів, тобто Вищої ради юстиції.

Окрім того, Робоча група визначила перелік підстав для звільнення судді та припинення його повноважень. Погоджено необхідність окремо визначити підстави для звільнення судді з посади та підстави припинення повноважень судді. Крім того, на засіданнях групи було прийнято рішення, що таку підставу для звільнення судді як „порушення присяги“ має бути змінено на „вчинення дисциплінарного проступку, несумісного зі статусом судді“. Ознаки такого проступку мають бути чітко визначені в законі.

Наступні засідання Робочої групи з питань правосуддя та суміжних правових інститутів відбулися 18 та 19 травня. На цих засіданнях було розглянуто питання суддівського імунітету, Вищої ради юстиції (формування цього органу, його повноваження, доцільність створення єдиного органу шляхом об'єднання Вищої ради юстиції з Вищою кваліфікаційною комісією суддів тощо), суддівського самоврядування та фінансування судів.

(Еспресо TV)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Сумніви щодо стратегії США в Іраку

БАГДАД. – Бойовики з організації „Іслямська держава“ (ICIC) захопили Рамаді, столицю Ал Анбар, найбільшої провінції Іраку. Упадок Рамаді 17 травня ставить під сумнів цілу стратегію США в Іраку: навчання і перебудова іракського війська та американське бомбардування ICIC без втручання сухопутних сил США. У боях за Рамаді впродовж двох днів загинуло понад 500 іракських воєнків та цивільних осіб, а 8,000 мешканців мусіли втікати з рідних хат. Хоч американське бомбардування є ефективне, воно не є вирішальним, а іракські війська не здобувають багато перемог. Американські урядові чинники признали, що упадок міста це „невдача“ але ще мають надію на остаточний успіх бойових дій. 18 травня представник Пентагону, полк. Стів Ворен, пригадав що облога Рамаді тривала близько рік, а Державний Секретар Джан Кері висловив предбачення що місто скоро відберуть. Бойовики ICIC виставили світліни 30 захоплених американських бронемашин типу „Гамві“ і 10 танків типу „Абрамс“. („МікКлечі Ньюспейперс“)

■ Папа канонізував двох монахинь

ВАТИКАН. – Папа Франциск канонізував двох палестинських монахинь з XIX ст., щоби підтримати на дусі християн Середнього Сходу, яким загрожує переслідування з боку ісламських екстремістів. Приблизно 2,000 паломників прибули на площу св. Петра 17 травня, щоби бути свідками визнання святими цих перших осіб зі Святої Землі ще від ранніх років християнства. Сестра Меріям Баварді заснувала у Вифлеємі монастир Чину Кармеліток, який існує і досі. Сестра Мері Гатас була співзасновницею Чину Сестер Вервиці. Під час церемонії була присутня ізраїльська делегація, яку очолював Посол Ізраїля до Апостольського Престолу. („Асоційтед Прес“)

■ Нова греко-католицька архієпархія

БУДАПЕШТ. – Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан привітав нову архієпархію Греко-Католицької Церкви в Гайдудорзі. Вона буде фортецею християнства в Угорщині, заявив він 18 травня, пригадуючи, що – на відміну від решти Європи – Основний закон країни говорить про „зберігальну силу християнства“. Він додав: „Ми є європейці, тому, що ми є християни“. У березні цього року Папа Франциск підніс статус єпархії в Гайдудорзі до архієпархії. Згідно з найновішим переписом населення (з 2011 року), в Угорщині проживає 179 тис. греко-католиків, більшість з них в північносхідній частині країни. (<http://dailynewshungary.com>)

■ Марш солідарності з Україною у Варшаві

ВАРШАВА. – Центром Варшави 17 травня пройшов Марш солідарності з Україною. У ньому взяли участь кількості поляків, українців, а також кримських татар, білорусів та представників інших народів. Акцію присвятили 71-й річниці депортації кримських татар. Серед учасників акції був і Посол України у Польщі Андрій Дешиця. Він зокрема висловив сподівання, що польські акції солідарності триватимуть, бо для українців підтримка польського народу дуже важлива. Від імені російських демократичних сил на вічі виступила Валентина Чубарова з ініціативи „За вільну Росію“. Вона закликала не вірити кремлівській пропаганді і звернулася до присутніх з проханням не залишати росіян-демократів наодинці з політичним режимом у Росії. „Наша боротьба навіть складніша, ніж боротьба українців, бо у себе в країні ми у меншості“, зазначила вона. „Ми дуже хочемо, щоб Україна перемогла, бо перемога України – це перемога демократичної Росії, тож боріться далі і будьте для нас прикладом“, закінчила вона. Марш солідарності з Україною намагалася зіпсувати група польських правих радикалів, відомих своїми прокремлівськими поглядами. Вони розташувалися неподалік учасників маршу і вигукували: „Геть з Бандерою! Пам'ятаємо про Волинь!“ У відповідь на провокаційні вигуки, з боку учасників маршу лунало: „Київ-Варшава – спільна справа!“ (Радіо „Свобода“)

Віруси та імунітети

Наукова медицина вже давно знає, як згубно діють віруси в людському організмі. Впроваджуючись у клітинку, вони не знищують її, а тільки перероджують у свою якість, і клітинка, замість підтримувати баланс сил в організмі, отруює його, стає йому ворогом. Є на те дві ради: убити віруса разом з зараженою ним клітинкою, або допомогти організмові виробляти надійний імунітет проти вірусу, захищаючи від нападу всю систему клітинок.

Якщо врахуємо, що суспільство є своєрідним організмом, і його моральне, духовне, культурне життя підлягає законам і закономірностям, подібним до тих, що діють в матеріальному світі, то зрозуміємо, звідки походять всі суспільні вади і хиби. Вони походять з вад і хиб індивідуальних, персоніфікованих. Тому читаємо в Псалмах Давидових: „Скрізь будуть ходити нечестивці, якщо нечестиві з синів людських вивищаться” (Книга псалмів, 11.9). Це бачимо сьогодні у багатьох країнах, але наочевидніше, у настрашнішій формі – в путінській Росії. Страшний вірус неправди, антилюдяности, антиісторичности проник з пекельних метафізичних світів у нечестиву людину-клітину Володимира Путіна – і за 15 літ його президентства весь російський суспільний організм виявився отруєним. Кажучи „весь”, не перебільшуємо, бо на тлі загальної хвороби винятки здорових клітин – росіян, котрі бачать і розуміють світ не так, як кремлівський володар – такі малі і безпорадні, що на ситуацію і її остаточне розв'язання не мають жодного впливу.

Тому є дуже небезпечною ілюзією – сподіватися на якісь переговори з путінською Росією, на можливість компромісів і знайдення рівноваги в українсько-російських стосунках. Квінтесенцією психології росіян є те, про що говорить відомий історик і культуролог Сергій Климовський: „Ми кращі і ми праві завжди, навіть коли неправі. Віра в свою правоту завжди і скрізь – це те, у що росіяни вірять утробно, незалежно від фактів... У Кремлі можуть засуджувати чи схвалювати Сталіна, але росіяни все одно будуть вважати, що „ми і Сталін” були праві. Тому досі вони запевняють, що це Фінляндія в 1939 році напала на СРСР, а Грузія в 2008 році напала на РФ, і що в 2014 році якісь бандерівці з легіонами НАТО захопили Україну і от-от нападуть на Росію. Росіяни будуть складати найфантастичніші виправдання своїм злочинам у минулому, теперішньому і майбутньому, але ніколи в них не зізнаються, не засудять і не покаються. Символ їхньої віри: „Ми, росіяни, завжди праві, що б ми не зробили”. Віра в свою негрішність загнала росіян в смисловий глухий кут. Якщо „загниваючий” Захід постійно борсається, зізнається в недосконалоості і шукає виходу з цього, то росіяни свято вірять, що знайшли відповіді на всі питання і живуть в ідеально правильній державі, міняти в якій що-небудь – злочин. Через цю впевненість вони перебувають у стані кінця історії, а тому страждають відчуттям душевної порожнечі і знаменитої російської безвиході, вихід з якої шукають в експорті „руського міра”.

Падіння московського райхстагу і розпад Російської Федерації – дві події, які можуть „залатати” психіку багатьох росіян і вивести з цього безпросвітнього стану. Обидві ці події неминуче стануться...”

Самозрозуміло, що цей логічний кінець російської історії і російської психічної хвороби, хронічної і невиліковної, не сповняє оптимізмом, тому що, всупереч російській вірі у свою цивілізаційну відрубність, насправді світ дуже пов'язаний, тому трагедія однієї країни позначиться й на багатьох інших. Але і при цьому є правильнішим дивитися правді в очі, а не ховати, як це роблять струсі, голову в пісок.

ІСТОРІЯ

Вояки УНА боролися за незалежність України

Іван Буртик

У 70-ліття закінчення Другої світової війни треба визнати заслуги вояків Української Національної Армії (УНА) у боротьбі за незалежність. Слід проаналізувати глибше тогочасні події та їх наслідки, віддати належне українським політикам, які виборили право на створення УНА, чим зберегли десятки тисяч молодих людей. В цьому особлива заслуга генерала Павла Шандрука та ще тоді полковника Петра Дяченка, які зуміли створити 2-гу дивізію – зародок УНА. Якби не було 2-ої дивізії, то не було б УНА і доля Дивізії „Галичина” та всіх українців на окупованих переможцями територіях була б трагічною. Багатьох насильно вивозили з Європи вглиб СРСР, поки Двайт Айзенгавер не зупинив це насильство. Багато людей поповнили самогубство, щоб не попасти катам в руки.

Друга дивізія під командою П. Дяченка складалася з двох бригад. Перша бригада мала вишкіл у великих кошарах в Німеку, а друга під командою майора Володимира Пітулея – у Бранденбургу та у селах Брілов і Радевеге. Разом було близько 7,000 вояцтва віком від 18 до 30 років, старшини і підстаршини багато старші, навіть були ветерани з Першої світової війни.

П. Дяченко жодного разу не відвідав 2-гу бригаду, а В. Пітулей не бачив 1-ої бригади. Німці тримали обидві бригади за 200 кілометрів одна від другої – мабуть, не довіряли більшій силі. Навіть присягу бригади складали окремо: Перша бригада – 28 березня 1945 року з участю Капелі бандуристів Григорія Китастого, а 2-га – 2 квітня 1945 року.

Присяга мала такий зміст: „Присягаю Всемогучому Богові і перед святою Його Євангелією та Животворним Христом, не шкодуючи ні життя, ні здоров'я, скрізь та повсякчасно під Українським національним прапором боротися зі зброєю в руках за свій народ і за свою Батьківщину-Україну. Свідомий великої відповідальності, присягаю, як вояк Українського Національного Війська, виконувати всі накази своїх начальників слухняно і беззастережно, а службові доручення тримати в таємниці. Так нехай мені допоможе Бог і Пречиста Мати”.

Цю саму присягу прийняла 25 квітня Дивізія „Галичина”, яка отримала назву Перша дивізія УНА.

Німці розмістили 1-шу бригаду ближче фронту, у місті Гляц в Чехії, а 2-гу бригаду залишили для оборони Бранденбургу. 1-ша бригада в кінці квітня провела успішні бої за Бавцен проти 19-го полку 7-ої польської дивізії, в складі якої третина не була поляками і полонила 300 вояків, 10 старшин та командира дивізії Лілевського, здобула 200 пар коней, багато різного майна і зброї. Близько

50 полонених вояків-українців відразу включились до бригади. 8 травня 1945 року рештки бригади були оточені і лише небагатьом вдалось з нього вийти.

Доля 2-ої бригади не була легшою на території Бранденбургу та околиць. Після першого бомбардування міста 20 квітня не стало електрики і води. Після 27 квітня перестала діяти військова кухня. Бої за місто тривали до 9 травня, коли бригаду визволило з оточення Українське Визвольне Військо (УВВ, створене з полонених Червоної Армії. Проте німці наказали йти в бій за маленьке лісове село, щоб забрати німецького генерала з родиною. Цей останній трагічний бій небагатьом пощастило пережити.

Старшини робили старання, щоб зберегти 1-шу дивізію від репатріації, але не змогли зберегти 2-гу дивізію, яка мала 7,500 вояків. Вільне козацтво мало 700 вояків, Запасна бригада – 280 вояків, в Данії – 5,000 осіб, бригада Тараса Боровця-Бульби – 400, піхотні полки в Бельгії і Голандії – 2,500, УВВ – 80 тис., молодь протилетунської оборони – близько 2,000 та Вермахт й інші частини – понад 100 тис. осіб. Крім 2-ої дивізії, що зуміла оформити по війні невелике об'єднання, з решти вояцтва вижили тільки ті, хто зумів себе захистити від злющого ока російських загонів. Офіційно про них ніде немає згадки.

Коли взяти до уваги всі втрати українського народу у Другій світовій війні, включно з українцями всіх країн, які були учасниками цієї війни, то незаперечно, що українці зазнали найбільше людських втрат. Уцілілі на Заході закінчили студії у державах вільного світу, зайняли провідні позиції у суспільно-громадському, політичному і релігійному житті за кордоном. Вони допомагали організовувати молодь, спортивні та фінансові організації і підприємства, біля яких об'єднувалась вся спільнота. Завдяки їхнім трудам по всіх країнах вільного світу існують українські об'єднання і організації, які підлягають центральному представництву.

Життя закордонного українцтва ніколи не було так добре організоване і об'єднане, як сьогодні. Контакти з Україною мали великий вплив на відродження національної свідомості в Україні. Завдяки спільним зусиллям ветеранів УНА з цивільною інтелігенцією закордонне українство сьогодні найбільш патріотично об'єднане, допомагає Україні у боротьбі проти московської агресії.

Нехай цей коротенький спомин про трагічну долю і жертви нашого вояцтва буде відповіддю на міти про безкровне відновлення української незалежності у 1991 році, бо за неї заплачено високу ціну жертв нашого народу.

Кліфтон, Нью-Джерсі

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ”

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода” або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Не відводьте війська з Широкиного! Ризикуючи власним життям

Вранці 24 січня бойовики незаконних озброєних формувань з реактивних систем одночасного вогню „Град“ обстріляли східну околицю Маріуполя. Було понад 30 загиблих, у тому числі і діти. Близько 100 осіб було поранено. Це всього лише один з епізодів. Всього лише одна з сторінок Книги пам'яті України. Нас вбивають сьогодні в Маріуполі, Донецьку і Луганську, в Угледорську і Дебальцевому.

Війна збирає криваві жнива. Це загрожує світові. Адже все починається з малого. Так було завжди і так буде завжди. Відвертаючись сьогодні від смертей на Україні, кожен робить крок назад. Будьте пильні! Нещодавно в Маріуполі відбулося віче проти демілітаризації села Широкине. Через це село нині проходить лінія фронту.

27 квітня керівник групи української сторони Спільного центру контролю і координації припинення вогню і стабілізації лінії розмежування сторін генерал-майор Андрій Таран надав для ознайомлення заступникові глави спеціальної місії Організації безпеки і співробітництва в Європі Олександрові Хугу і представникові Збройних сил Росії пропозиції з створення демілітаризованої зони в районі селища Широкине Донецької області. А вже 30 квітня Президент Франції Франсуа Оланд, Канцлер Німеччини Ангела Меркель,

Президент України Петро Порошенко і Президент Росії Володимир Путін провели телефонні переговори про ситуацію на Донбасі і домовилися про демілітаризацію Широкиного. Дуже дивне рішення.

Бойовики активізувалися по всій лінії фронту на маріупольському напрямі. 6 травня під обстріл попали позиції військових в районі сіл Гранітне, Мирне і Широкине.

Широкине є стратегічно важливим пунктом, контролю за яким дозволила б сепаратистам полегшити потенційний наступ на Маріуполь, а українським військам – зірвати такий можливий наступ. Промовці виступали проти демілітаризації села, закликали єднатися і не стояти осторонь, а йти копати шанці й будувати укріплення, готувати їжу військовим чи допомагати обороні міста іншим чином.

Серед демонстрантів був й посади́к Маріуполя Юрій Хотлубей, якого освистали, звинувативши в бездіяльності. Голова Донецької обласної військово-цивільної адміністрації Олександр Кіхтенко теж виступав із закликом не відводити війська з Широкиного, а, навпаки, зміцнювати там оборону. Ми віримо, що наші голоси почують.

Марина Пугачова,
Маріупіль

„Поліський оберіг“ шукає друзів

Доброго дня, шановні добродії! Звертаюсь до Вас як представник благодійного фонду „Поліський оберіг“ з Чернігова. З 2012 року наш фонд надає допомогу соціально незахищеним верствам населення. За останній рік кількість програм фонду збільшилась і ми надаємо допомогу армії, переселенцям зі сходу України, медичним закладам та військовому шпиталю, інвалідам. На цей час відкриті медико-соціальні центри в Чернігові, Києві, Северодонецьку. В цьому році близько 6,000 осіб вже отримали різну допомогу від фонду.

У зв'язку зі збільшенням звертань українських громадян про допомогу, ми намагаємось шукати закордонних партнерів (донорів) та готові до співпраці з ними заради потребуючих людей. Для лікарень потрібні багатофункціональ-

ні ліжка, різна техніка (усе, можливо, вживане, але у робочому стані), а також ліки, перев'язочний матеріал, памперси та інше. Для мало-забезпечених родин потрібні речі першої необхідності (меблі, посуд, постільна білизна, одяг, взуття, санітарно-гігієнічні речі та миючі засоби). Для інвалідів та дітей-інвалідів потрібні засоби реабілітації (інвалідні візки, милиці, палиці, ходунки, іграшки та інше).

Якщо ви знайомі з представниками благодійних організацій, які можуть допомогти нашій організації, прошу посприяти з контактами. Адреса: „Поліський оберіг“, вул. Магістратська, буд. 4, кв. 20, Чернігів, 14000 Ukraine. Тел.: (380) 462- 930-911.

Роман Старіков,
директор фонду,
Чернігів

Анні Добантон – наш справжній друг

Через редакційні контакти часопису „Бористену“ у Дніпропетровську побувала Анні Добантон – французька журналістка, есеїст, незалежний дослідник. В центрі її зацікавленості – доля посткомуністичних країн. Зокрема, вона працювала в Польщі, Словаччині, як кореспондент французького радіо – в Москві.

В останні роки займається проблемами України. Вона декілька років працювала як радник з питань культури в Посольстві Франції в Україні. Видала книгу „Україна: метаморфози незалежності“, у якій зробила правдиву і глибоку аналіз ситуації в Україні після 1991 року. У себе на Батьків-

щині вона – незаперечений авторитет з української проблематики.

А. Добантон – наш справжній друг. Нині вона перебуває в Україні з метою зібрати якнайбільше інформації для книги про війну 2014-2015 років. Бо, як не дивно, прикро і не гірко, але путінська пропаганда брехня має вплив і на європейців, зокрема, французів, тож вона докладає багато сил, аби її співвітчизники зрозуміли де добро, а де зло. Ми побували в різних інституціях, зустрілися з самими різними людьми. А. Добантон відвідала також Запоріжжя.

Фідель Сухоніс,
Дніпропетровськ

Неоголошена, проте абсолютно неприхована війна на Донбасі триває вже не один місяць, викликаючи різноманітні спроби України зупинити це протистояння. За патосом різноманітних переговорів та зустрічей на найвищому рівні ми забуваємо про те, що війна тим часом триває. Руйнуються міста, втрачаються життя, нищаться людські долі. У такій ситуації не можна не відзначити тих простих людей, які повністю віддали себе непротистій справі служіння власному народові й державі. Вони не словом, а ділом доводять, що немає меж для людяності, сміливості й відваги.

Безперечно, однією з таких є 19-річна жителька міста Рівне Яна Зінкевич, яка поїхала в зону війни під час першої хвилі мобілізації і готова рятувати поранених до закінчення війни. Вона – медик не за професією, а за волею долі. Нині вона командир медичної бригади, яка надавала медичну допомогу військовим у найнебезпечніших зонах: Дебальцевому, Маріуполі, Донецькому летовищі. Ризикуючи власним життям, ця тендітна дівчина рятувала життя не одному бійцю. У пляхах дівчини – вивчитись на лікаря і надалі усю себе присвячувати допомозі й захисту тих, хто цього потребує найбільше. Саме завдяки таким людям, які є безпосередніми учасниками тих подій, ми, жителі мирних українських областей, дізнаємось про справжній стан справ на передовій лінії.

За словами Я. Зінкевич – медик, як і командир, є найбажанішою ціл-

лю снайпера. У цьому терористи на сході України гірші навіть за нацистів, бо не визнають жодних міжнародних правил, які захищають медпрацівників.

Доки представники міжнародних організацій лише „висловлюють занепокоєння“ розгортання бойових дій на сході України, ще одна мужня людина робить неабиякий внесок в оборону рідної землі від агресора. Це Ігор Гордійчук з села Залізничі Рівненської області. Очолюючи загін спеціального призначення, він одним з перших здобув вершину Савур-Могила та утримував її 12 діб, відбиваючи нічні атаки ворога. Попри тяжку контузію, полковник І. Гордійчук вивів особовий склад з-під вогню, врятувавши життя молодим вояками. З тяжким пораненням голови полковника було доставлено до лікарні та проведено ряд операцій...

Безумовно, було ще чимало інших вчинків військових, які можна сміливо назвати подвигом. Однак, невідомо чи вистачить їх для того, щоб міжнародна спільнота вжила, нарешті, суворих заходів до держави-агресора, яка кожного дня демонстративно виражає повну зневагу до загальнообов'язкових принципів міжнародного права. Україна ж, навпаки, засвідчила неухильне дотримання Мінських домовленостей і готовність йти шляхом миру. Проте, без підтримки впливових міжнародних організацій Україні не обійтись.

Тарас Гаюн,
Рівне

Піклуємося знедоленими дітьми

25 березня Бережанське районне управління юстиції зареєструвало громадську неприбуткову організацію „Усмішка дитини“. Головною метою цього об'єднання є сприяння розвитку дітей та молоді з особливими потребами та дітей-сиріт.

Ми хочемо, щоб ці діти не почували себе забутими чи покинутими в суспільстві, щоб не залишалися наодинці зі своїми болями і проблемами. „Усмішка дитини“ допомагатиме знедоленим дітям у проведеному літніх, оздоровчих таборів, їхнього дозвілля, налагоджуватиме дружні зв'язки і спілкування між дітьми-інвалідами, сприятиме духовному та національному вихованню дітей, співпрацюватиме

з органами місцевої та центральної влади.

Запрошуємо до співпраці міжнародні неурядові та урядові організації, українців у США і Канаді, людей доброї волі, щоб разом покращувати нелегке життя дітей з особливими потребами, дарувати дітям-сиротам світлі промінчики розради і щастя. Наша адреса: „Усмішка дитини“, вул. Раївська, 12, Бережани, Тернопільська область, 47501 Ukraine.

Михайло Михайлинин,
голова громадської організації
„Усмішка дитини“,
Бережани,
Тернопільська область

Михайло Михайлинин (праворуч) серед дітей з особливими потребами.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

У Школі українознавства поставили п'єсу з України

Левко Хмельковський

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерсі. – В Культурному центрі Української Православної Церкви США 9 травня відбулась вистава п'єси-казки української поетеси-драматурга Нелі Шейко-Медведевої „Лисиця, що впала з неба“. Виставу підготував як подарунок до Дня матері театральний гурток Школи українознавства при Українській православної церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозваного, яким керує вчителька Оксана Шиприкевич.

Авторка казки народилася 25 жовтня 1947 року на Львівщині, навчалася на філологічному факультеті Львівського університету ім. Івана Франка, де згодом працювала викладачем літератури. Нині проживає у Києві.

Казка про те, як жив собі у лісі Вовк. Жив чесно, нічого лихого не робив. Аж ось до лісової громади просто з неба впала Лисиця. Насправді її підняв у небо журавель, якого лисиця намовила вчити її літати. Хитра лисиця шляхом обмов, підкупу і шантажу дуже швидко зуміла внести розбрат серед друзів. Та її хитрощі викрилися і серед звірів знову настав мир.

Перед виставою уся школа вийшла на сцену, директор школи Галина Маринець відкрила урочистість вітанням, оо. Юрій Сівко та Василь

Учасники вистави „Лисиця, що впала з неба“.

Пасакас виголосили молитву, учениці старших клас Христина Слупська, Катерина Гакало, Оксана Кіт і Христия Кальна звернулися до матерів з словами вітання, після чого почалося театральне дійство. Головні ролі виконували Вероніка Наливайко, Денис Підкамінний, Вікторія Варшавська.

Коли вистава закінчилася, Галина Маринець подякувала режисерові О. Шиприкевич і подарувала квіти, також подякувала вчителям і усім причетним до вистави, на сцену вийшли для спільної фотографії спершу мами юних артистів, а потім й усі мами учнів школи. Подія викликала теплі почуття в усіх гостей.

Товариство Вояків УПА провело з'їзд

Ліліяна Шкафаровська-Худолій
Оля Шкафаровська-Рудик

ДЖЕНКІНТАВН, Пенсильванія. – Товариство вояків УПА ім. генерала-хорунжого Романа Шухевича-Тараса Чупринки, засноване в США 1 квітня 1950 року, зустрілося на XXVI з'їзді, який відбувся 25 квітня в Українському Освітньо-Культурному центрі.

Ще у 2008 році, нащадки ветеранів УПА створили організацію МУР – „Ми упівського роду“. На першому засіданні були Зеня Брожина, Ліліяна Худолій, Оля Рудик і Оксана Боднар. Було вирішено забезпечити славу й історичну спадщину героїв УПА.

На з'їзді 25 квітня були присутні ветерани УПА і члени МУР. Від Головної Управи Товариства Богдан Ковалик відкрив програму. Після співу українського національного гімну, згадали покійних вояків хвилиною мовчання та заспівано пісню „Чуєш, брате мій“. До президії були запрошені Микола Грицковян, Галя Климук-Хомяк, Л. Шкафаровська-Худолій.

М. Грицковян привітав присутніх і секретаря

Учасники з'їзду (сидять зліва): Оля Шкафаровська-Рудик, Ліліяна Шкафаровська-Худолій, Богдан Ковалик, Петро Щерба, Зеня Ковальчин-Брожина, Кася Лашин, (стоять зліва): Андрій Ріпецький, Стефа Грицковян, Маркіян Романів, Славко Кіцюк, Христия Романів, Соня Кіцюк-Смит, Оля Станько-Кузевич, Таня Вакула-Сілецька, Галина Климук-Хомяк, Микола Грицковян, Тарас Куцман, Євген Щерба, Юстин Пиз, Григорій Щерба, Марта Куцман, Іван Яворський. (Фото: Алік Худолій)

Головної Управи Організації Оборони Чотирьох Свобід України Івана Яворського. Ветерани УПА Б. Ковалик та Петро Щерба розповіли свій життєпис, участь в походах і шлях до Америки.

Прочитали звіти Б. Ковалик – за управу та З. Ковальчин-Брожина – за організацію МУР. Прийнято звіти одноголосно.

У номінаційній комісії були М. Грицковян, Л. Шкафаровська-Худолій і Оля Станько-Кузевич, у резолюційній комісії – Таня Вакула-Сілецька, Тарас Куцман і Г. Климук-Хомяк.

Збори обговорювали статут, правильник, членство, похоронні ритуали та права родини померлих вояків, опіку над пам'ятниками, видавництво.

Б. Ковалик розповів про створення музею Тараса Чупринки недалеко Львова. Музей був урочисто відкритий 23 жовтня 2001 року в Білгороді. Другим проектом було створення в Моршині реабілітаційного центру „Говерля“ для Всеукраїнського братства ОУН і УПА.

Важливою подією було вручення відзнак молодшому поколінню і

прийняття в ряди Товариства. При цій нагоді О. Шкафаровська-Рудик зворушливо продеклямувала вірш „Повстанець: реінкарнація героя“. Слова і музику написали гурт „Кому вниз“ і Арсеній Білодуб.

Гостем був Юрій Микитин, голова Крайової Управи Спілки Української Молоді в Америці. Він подякував присутнім воякам-героям за довголітню й не даремну працю та вплив на бойові дії в східній Україні.

До управи обрані З. Ковальчин-Брожина (голова), Б. Ковалик (почесний голова), М. Грицковян, Л. Шкафаровська-Худолій, О. Шкафаровська-Рудик, Стефан Ковалик, Леся Кіцюк-Шур, Славко Кіцюк, Соня Кіцюк-Смит, Роман Голяш, Маркіян Романів, Андрій Ріпецький, Кася Лашин, О. Станько-Кузевич. До контрольної комісії увійшли Стефа Грицковян, Т. Куцман, Євген Щерба. До суду чести увійшли Христия Романів, Г. Климук-Хомяк, Т. Вакула-Сілецька.

Нащадки, котрі хочуть приєднатися до Товариства можуть зголошитися до Зені Брожини на електронну адресу: zbroyyna@earthlink.net.

Субота
13 червня
о год. 7:30 веч.
2015 р.

ДОПОВІДЬ, МУЗИКА, І ВІДЕО З

МАЙКЛ АЛПЕРТОМ І ЮЛІАНОМ КИТАСТИМ

Єврейські музичні традиції в Україні та розвиток CD проєкту 'Nightsongs'

Алперт і Китастий гратиме уривки з нововиданого альбому "Nightsongs From a Neighboring Village"

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street • New York, NY 10003
212.228.0110 • www.ukrainianmuseum.org

Вступ (включно з перекусом): 15 дол.
10 дол. – члени, сеньйори;
5 дол. – студенти

Богдан Весоловський повертається в Україну

Ігор Осташ

30 травня виповнюється 100 років з дня народження Богдана Весоловського (1915-1971), якого цілком заслужено називають „батьком української естрадної музики”. Його творчий доробок складає понад 130 пісень та близько 30 записаних грамплатівок. Цю мистецьку епоху часто називають також „українським чи львівським ретро”. Останні 22 роки свого життя композитор провів у Канаді, де очолював українську секцію Канадського радіо.

Ще донедавна мало-хто в Україні знав, що Б. Весоловський (Бонді – так ще називали композитора) у 1930-ті роки був одним з творців української естрадної пісні. Натомість останні 60 років він був культовим композитором серед українців Канади, США, Аргентини, Австралії та Європи. Його називали королем української танцювальної музики. До його творчої спадщини, до його романсів зверталися великі зірки міжнародного рівня, які співали на найпрестижніших сценах світу – Володимир Луців, солісти „Метрополітен-Опера“ Іванка Мигаль і Андрій Добрянський, а також Василь Тишак, якому аплодували у багатьох європейських оперних театрах.

Ще зараз у США та Канаді живе багато людей, які добре знали Бонді чи навіть записували його пісні – син композитора Остап Весоловський, онука Христя, Остап Гавалешка, Володимир Мота, Ерко, Ляля Гук (про яку, до речі, Ерко співав „Я маю Лялю з Монреалю”), донька Антіна Дербіша – Люба Паньків, небога Аріядна Охримович та багато інших. Це також і цілі родини – родина Антоновичів, яка дуже багато зробила для збереження його творчості (за підтримки Орісі та Бориса Антоновичів, Олександр Зелінський видав у Львові три збірки пісень Б. Весоловського), родини Леоніда Яблонського (славного Ябця) та Анатолія Кос-Анатольського, а також родина Ірени Ярошевич (Ренати Андерс). На жаль, зовсім недавно відійшов в інший світ поет Євген Костюк, автор слів вальсу „Бродяга”.

Перебуваючи в Канаді у часи „холодної війни”, за залізною завісою, Б. Весоловський писав пісні на слова Володимира Сосюри і Максима Рильського, Агатангела Кримського і Василя Симоненка, Олександра Олеся і Дмитра Загула, Ганни Чубач і Павла Тичини, багатьох інших. Його популярні танго підпільно співали і в Україні, щоправда, нічого не знаючи про автора. В Україні його твори були заборонені. Він був, мабуть, єдиним українським композитором, якому протягом 1950-1960-их років вдалося випустити понад 20 вінілових альбомів, записаних найкращими канадськими, англійськими та українськими музикантами. До України потрапило лише кілька його платівок, які таємно перевозили через кордон його українські колеги. Лише через кілька десятиріч роком шляхом Б. Весоловського пішла Квітка Цісик (її батько Володимир знав Бонді ще зі Стрії), яка в США видала два альбоми українських пісень, записаних з найкращими музикантами в одній із найвідоміших студій.

Б. Весоловський – також один із небагатьох українських композиторів, який творив трьома мовами – українською, англійською та німецькою. З великою приємністю слухаю зараз записи „Дуо колорс” (Наталія Колач і Дейдрі Фран-

суа) з Ошави (Онтаріо), та Стефанії Романюк з Калгарі (Альберта), виконання якими англomовних пісень витворило ще одну яскраву сторінку Бондіяни. Заслугує на окрему увагу і альбом пісень „Бували дні”, який записала у Канаді Стефанія Романюк.

Життя композитора ламали жорна трагічних подій часів до і після Другої світової війни, а також періоду „холодної” війни. Ці жорна змусили його пройти випробування долею біженця і емігранта, проклавши життєву дорогу через Україну і Польщу, Чехословаччину і Австрію, Німеччину і Канаду. Він був великим українцем, хоч ніколи й не мав українського паспорта.

Два роки тому я написав книгу „Бонді, або повернення Богдана Весоловського”. Взявши перо, я розумів, що сама доля зобов’язує мене на весь голос і на увесь світ говорити про несправедливо забуте ім’я. Я відчув також велику гордість, а разом з тим і відповідальність, бо побачив багато збігів і переплетінь у наших біографіях, хоча нас розділяє у часі два покоління.

Мало того, що ми – земляки (Б. Весоловський народився у Відні, але його дитинство і молоді роки пройшли, як і у мене, – в Стрию і на Стрийщині), нас об’єднує і наша альма-матер – Львівський університет. За освітою Б. Весоловський, так само як і я, був правником. Виїхавши зі Львова, він продовжував студії у Відні, здобувши диплом Консульської академії. Тобто фактично він був ще й дипломатом. І якби не війна, то, може, він зробив би блискучу дипломатичну кар’єру. А мене як Надзвичайного і Повноважного Посла України доля закинула до Канади, де він жив і творив. І саме там з’явилася ідея написання цієї книги.

Глибокий внутрішній трагізм Бонді полягав у тому, що він безмежно любив Україну, все життя мавив нею і творив тільки для неї, але не міг повернутися додому. І коли доля дала йому шанс після тривалої розлуки наприкінці життя доторкнутися до української землі, його серце не витримало. Він сів у літак у Львові, що мав полетіти з України, і відчув, що це момент, коли все обривається... Ринули чоловічі гіркі сльози розпачу, і з вуст зірвалася лише одна фраза: „Я більше не повернуся в Україну...”.

Така вже неблаганна доля – великий українець лише 13 днів прожив в Україні – з 3 по 16 травня 1968 року він відвідав Київ, Канів, Львів. Але ми відновлюємо історичну справедливість, адже Б. Весоловський належить Україні. Дружина композитора Олена Весоловська якось сказала: „Його задушевна мрія – пісні, знані в Україні”. І на цю благодісну мрію варто працювати.

На відзначення 10-річчя композитора ми проводимо Перший Міжнародний фестиваль української ретро-музики ім. Б. Весоловського, який відбудеться 30 травня-3 червня у Львові, Стрию та Києві. Метою цього заходу є відродження української естрадної музики 1930-1950 років, яка була викреслена з культурного процесу як „шкідливий буржуазний вплив”. Ми маємо унікальну музичну спадщину європейського і навіть світового рівня, яка народилася у Львові у 1930-ті роки з появою першого українського джазу („Ябцоджаз”, 1930) та з написанням перших творів українською мовою у жанрі танцювальної музики.

Програмою фестивалю передбачено кілька концертів, а також Перший Міжнародний конкурс української ретро-музики ім. Б. Весоловського, який покликаний популяризувати пісні цієї епохи, а також відкрити нові пісенні таланти. Головою журі пісенного конкурсу буде видатний український співак В. Луців (Лондон), який особисто був знайомий з Б. Весоловським та ще за життя композитора записав п’ять його пісень.

Відкриття фестивалю відбудеться у Стрию 30 травня прем’єрою документального фільму „Бонді або повернення Богдана Весоловського” та концертом з творів Б. Весоловського. Конкурсна програма фестивалю відбудуватиметься 31 травня у львівському клубі „Event-Hall Кіно”. Вона передбачає обов’язкове виконання пісень Б. Весоловського. Концерти гостей та лавреатів фестивалю плянується провести у Львівській опері та у Київському театрі оперети (відповідно 1 та 3 червня).

До ювілею композитора випущено у світ два диски з піснями Б. Весоловського „Ти танго заспівай мені”. Перший альбом – це 11 пісень Б. Весоловського у виконанні Василя Бокоча. У Цен-

До 100-річчя з дня народження
Богдана Весоловського
Львівська опера

1 червня 2015 р. 17.00

“Ти танго заспівай мені...”

Гала-концерт гостей та лауреатів
1 Міжнародного фестивалю української ретро-музики ім. Б. Весоловського

Дрес-код:
глядацький конкурс суконь у стилі ретро 1930-х!

Володимир Луців (Великобританія)
Стефанія Романюк (Канада)
ILLARIA
KIEV TANGO PROJECT
ПІКАРДІЙСЬКА ТЕРЦІЯ
Tenors BELCANTO
ShockolaD
ОРЕСТ ЦИМБАЛА
ОЛЕГ ЛИХАЧ
ІРИНА ЛОНЧИНА
ВАСИЛЬ БОКОЧ
ІГОР ОСТАШ

Ведуча
Соломія ВІТВИЦЬКА

За підтримки
Міністерства культури України,
Посольства Канади в Україні,
Світового Конгресу Українців,
Львівської обласної адміністрації
та Львівської міськради

Наші партнери:
Український фонд Георгіоса
Інформаційні партнери:
343, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

Афіша концерту у Львівській опері.

тральному державному кінофотофоноархіві України ім. Г. Пшеничного я знайшов унікальні записи ще на магнітних бобінах, датовані 1992 роком. Це були записи пісень Б. Весоловського, які виконує Народний артист України В. Бокоч. З його розповідей я дізнався, що під час перебування на гастролях у Канаді до нього підійшла відома українська громадська діячка у Канаді Оксана Соколик і передала йому ноти пісень Б. Весоловського. В. Бокоч був першим, хто у Києві заспівав пісні нашого земляка.

Коли я готував до видання ці два проекти, то досить довго шукав назву для альбомів. І раптом зупинився на словах „Ти танго заспівай мені”, з яких починається дуже милозвучне танго „Тихо, без слів”. Але я нічого не знав про автора цих слів. Було відоме тільки прізвище поета – І. Патоля (так у нотах подавав його сам Б. Весоловський).

На щастя, знайшлася скупа інформація про Зиновія Патолю, стриянина, який, як виявилось, був близьким другом Б. Весоловського. Його доля закинула до Аргентини, про що він написав книгу під назвою „Аргентинська паланка”. У ній була фотографія музичного гурту, який був створений у Стрию Б. Весоловським з випускників Стрийської гімназії. Серед них були Мирослав Любачівський, майбутній Патріарх Української Греко-Католицької Церкви, Остап Улицький (помер у Нью-Йорку), д-р Іван Гишак (працював лікарем у Нью-Джерсі), диригент хору Семен Масний (Сень), Олександр Нагорняк (помер у Чикаго), д-р З. Патоля, художник Богдан Янкевич (пропав безвісти у червні 1941 року). Потім замість З. Патоля до хору приєднався Ієнко Пасіка. Цей хор співав о. Мирославі під час його першої Літургії.

З книги я дізнався, що у З. Патоля було чотири сестри – Леонтина, Нуся, Іванка та Юля, які, на жаль, досить рано пішли з життя. І. Патоля була дуже вродливою дівчиною, яка любила поезію й сама була талановитою поетесою. Її життя обірвалося на останньому курсі вчительської семінарії...

Сподіваємося, що пісня „Тихо, без слів” прозвучить 30 травня, у день народження Бонді, біля його будинку на вул. Чорновола, 11. Це буде цікава подія, яку ми назвали „Танго біля будинку Бонді”. Вона також стане прелюдією до відкриття фестивалю української ретро-музики ім. Б. Весоловського у Миському будинку культури.

Головне завдання фестивалю – повернути на найвищий п’єдестал композитора, пісні якого стали золотим фондом української музики!

Ігор Осташ – автор книги „Бонді або повернення Богдана Весоловського”, голова оргкомітету Першого Міжнародного фестивалю української ретро-музики ім. Богдана Весоловського, Надзвичайний і Повноважний Посол України.

Афіша фестивалю ім. Богдана Весоловського.

„Незабутня Квітка“ – в Одесі

Оксана Челепіс

ОДЕСА. – У залі Одеської опери, де давно не чули української пісні, з великим успіхом здійснено Міжнародний українсько-американсько-канадський проект „Незабутня Квітка“, який зібрав найкращих сучасних українських виконавців на сцені і повну залю глядачів.

Алекс Гутмахер, продюсер з Нью-Йорку, вирішив здійснити свою давню мрію – зібрати співаків, які виконують пісні його улюбленої співачки Квітки Цісик, на сцені Оперного театру свого рідного міста. Відверто кажучи, це було досить складне завдання: залучити українських виконавців з Києва, Львова, Одеси і Канади. Але задумане здійснилося і концерт став знаковим явищем у культурному житті Одеси.

Отже, 4 квітня на сцені Одеського націо-

нального академічного театру опери і балету, за сприяння Українсько-Американської Координаційної Ради, за підтримки Міністерства культури України відбувся вечір, присвячений пам'яті американської співачки українського походження – Квітослави-Ориси Цісик саме в день її народження.

У театрі були вояки з зони бойових дій, яких стоячи вітала уся зала тривалими оплесками, активісти Євромайдану, представники обласної та міської влади, шанувальники творчості Квітки і української пісні.

Зі Львова, з Музично-меморіального Музею Соломії Крушельницької були представлені глядачам особисті речі Квітки, передані родиною співачки у 2011 році. Мінівиставку представила директор цього музею Галина Тихобаєва.

Пісні з альбомів Квітки виконували співачки Джамала, Оксана Муха – володарка Гран-прі першого міжнародного конкурсу українського романсу ім. Квітки Цісик, Павло Табаков, Іларія, Віталій Козловський, скрипаль Кирило Стеценко, одеський вокальний гурт „Дюк-тайм“ та інші.

На виступ приїхала канадська співачка українського походження Стефанія Романюк з Калгарі, Альберта. Її чистий глибокий голос особливо вирізнявся у залі під час акапельного виконання однієї з улюблених пісень Квітки – „Журавлі“.

Приємною несподіванкою стала поява державних прапорів України і США на одному з балконів театру.

На імпрезі був присутній виконавчий директор Українсько-Американської Координаційної Ради Андрій Ластовецький з Нью-Йорку, який виступив з привітанням та словами щирої подяки організаторам.

Частина грошей (50 тис. грн.) від продажу квитків була передана в одеський онкологічний центр для профілактики та лікування раку молочної залози серед жінок Одещини.

Фінал концерту був особливо зворушливим, коли усі присутні заспівали „Черемшину“ разом з записом голосу Квітки.

На сцені – Джамала. (Фото: Наталія Костроміна)

З Канади приїхала Стефанія Романюк.

Алекс Гутмахер на вечорі в Одесі.

Виступає одеський вокальний гурт „Дюк-тайм“.

Вручення благодійного сертифіката Одеському онкодиспансеру.

ДІЄ ВИСТАВКА „ПЕТРИКІВКА: ДУША УКРАЇНИ“

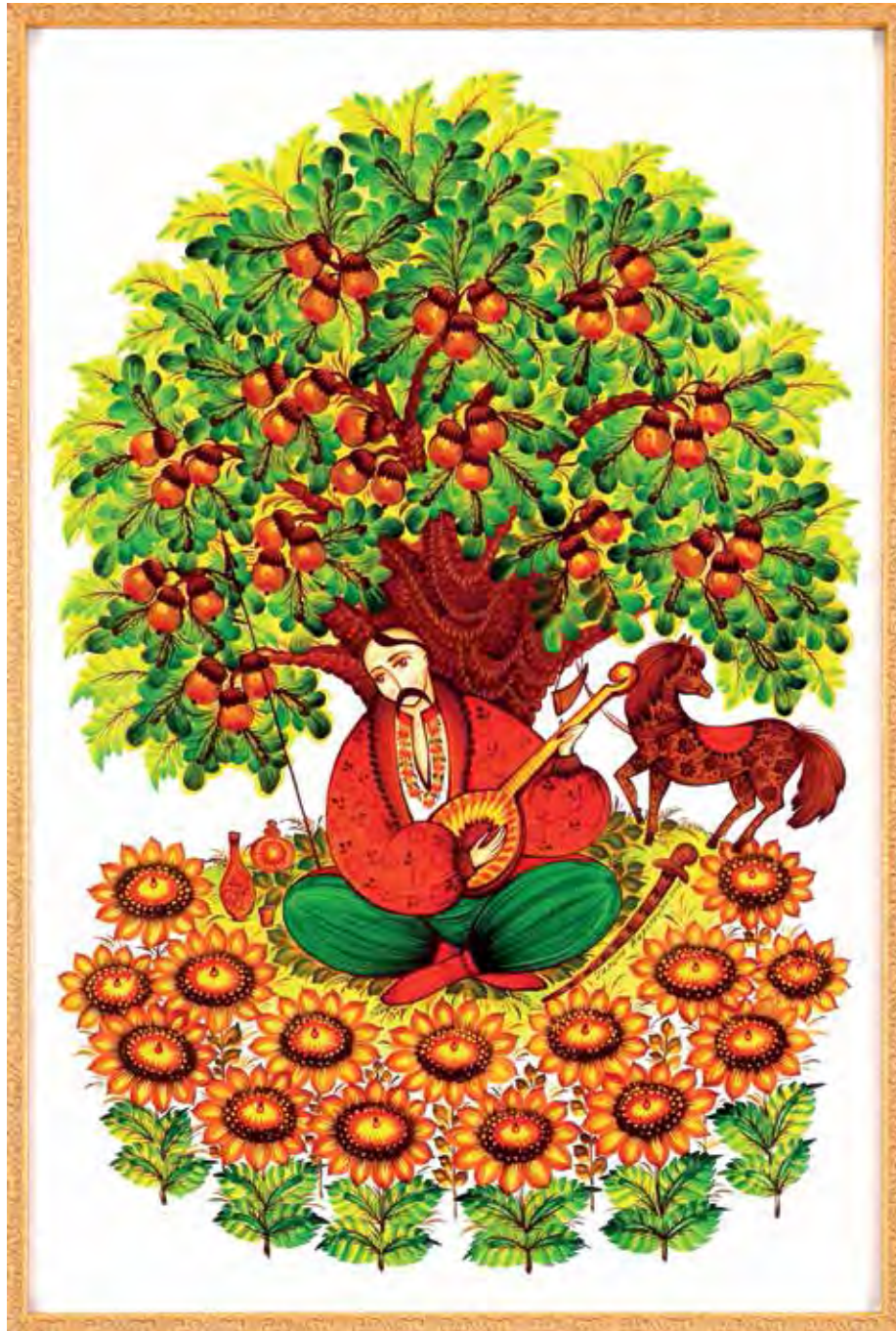
НЬО-ЙОРК. – Виставка унікального українського народного мистецтва „Петриківка: душа України“, організована Українським музеєм та колекціонерами Юрієм Міщенком і Наталею Павленко, відкрилася 10 травня і триватиме до кінця серпня. До виставки увійшло 40 робіт, переважно з власної збірки колекціонерів, а також зі збірок Анни Гурської-де Вассал та Ренати Голод і Олега Третяка. Твори 17 мистців, що належать до чотирьох поколінь, передають усе розмаїття стилів Петриківки. У США усі вони представлені вперше.

Петриківське мистецтво виникло з прадавньої традиції декоративного розпису в Наддніпрянській Україні – первісно на білених стінах, сволоках стелі й печах глинобитних хатмазанок, а також меблях, скринях та дерев'яному кухонному начинні. Через нетривкість „субстрату“ та бурхливу історію краю в українських музеях збереглися лише окремі зразки народного декоративного розпису Наддніпрянщини, датовані раніше XIX ст.

Для петриківського розпису характерні мотиви єдності людей та природи, циклічного відродження життя, що здійснювалися не лише в мальованих орнаментах, а й у потребі щорічного оновлення, чи то освіження, розпису на білених стінах домівок. Ці мотиви виражено кількома ключовими елементами, такими як букет квітів, що символізує „дерево життя“; квіти взагалі – уособлюють красу природи; калина й мальва – жіночу красу; дуб – силу й мужність; птахи – гармонію; зозуля – таємницю вічності; павич (жарптиця) – щастя; і півень – циклічність відродження природи.

У Петриківці також широко використовують рослинні, квіткові елементи, які передають багатство навколишніх степів, полів та лісів: айстри, маки, тюльпани, троянди, ромашки, волошки, соняшник, хміль, виноград, яблука, полуниці, вишні, ягоди калини, перисте й пальчасте листя та інші знайомі образи, блискуче трансформовані індивідуальним сприйняттям і фантазією кожного окремого митця. Традиційний петриківський розпис виконується, як правило, на білому тлі (що нагадує нам про білені стіни мазанок). Утім, майстри широко використовують для фону також інші фарби.

Цей мистецький стиль залишався практично невідомим мистецтвознавцям та етнографам аж до кінця XIX-початку XX ст., коли

Галина Назаренко. „Козак Мамай“ (2013, полотно, акрил).

його відкрили в селах середньої Наддніпрянщини навколо сучасних Дніпропетровська й Запоріжжя (Петриківка, Чаплинка, Шульгівка, Мишуричів Ріг, Спаське, Капулівка, Покровське, Романівка, Чумаки) – й популяризували видатний історик Дмитро Яворницький та художниця й дослідниця мистецтва Євгенія Евенбах.

Дивом збережений в українському селі Петриківці, цей розпис є фактично реліктом давньої мистецької традиції з самого серця поселень запорізького козацтва; символічно, що Петриківка була зимівником останнього кошового отамана Запорізької Січі Петра

Кальнишевського. Жорстокі роки радянського режиму з його репресіями та переслідуванням усіх, хто підтримував і плекав українську культуру, не могли не позначитись і на ареалі поширення цього мистецтва, який зменшився до одного-єдиного села – Петриківки.

Етнокультурне відкриття Петриківки збіглося в часі з періодом змін у самому петриківському живописі, коли місцеві майстрині додали до своїх розписів картини на папері – так звані мальовки. „Матері-засновниці“ цієї нової форми – Тетяна Пата, Надія Білокінь, Параска Павленко, Ірина Пилипенко та Пелагея

Глуценко, їхні найближчі послідовниці Явдоха Ключа, Марія Шишацька, Ганна Прудникова, Ганна Ісаєва, Федір Панко та інші – змогли в такий спосіб зробити своє мистецтво відомим далеко за межами своїх сіл. Твори майстринь старшого покоління, Н. Білокінь і М. Шишацької, Г. Прудникової і Г. Ісаєвої представлено на цій виставці.

Надзвичайно важливу роль у збереженні й розвитку петриківського мистецтва відіграв місцевий мистецтвознавець і колекціонер Олександр Статива. У найтемнішу пору сталінізму, 1935 року, він організував показ петриківських мальовок у Києві, а ще через рік домігся відкриття у Петриківці художньої школи-майстерні, яка виховала наступні покоління майстрів.

Після проголошення незалежності України популярність петриківського розпису переживає справжнє відродження. Петриківські сувеніри й начиння набули популярності серед усіх верств українців, а найкращі мальовки привернули увагу колекціонерів та дослідників народного мистецтва. Петриківка знову посіла місце в зовнішньому та внутрішньому оздобленні архітектурних споруд. Відомим прикладом є дерев'яна церква св. Юрія в центрі Києва, розписана майстринями Галиною Назаренко та Іриною Кібець.

Нещодавно художня краса та унікальність петриківського розпису отримали міжнародне визнання. У жовтні 2013 року виставка провідних майстрів Петриківки відбулася у штаб-квартирі ЮНЕСКО в Парижі. У грудні того ж року Міжурядовий комітет з охорони нематеріальної культурної спадщини додав петриківський розпис до свого „Списку нематеріальної культурної спадщини людства“.

Ця виставка знайомить глядача з творами таких видатних петриківців, як Н. Білокінь, Г. Ісаєва, М. Шишацька, Василь Соколенко, Анна Соколенко, Г. Прудникова, Тамара Самець, Микола Дека, Ніна Турчин, Володимир Глуценко, Наталя Рибак, Валентина Міленко, Андрій Пікуш, Валентина Карпець, Галина Назаренко, Таїсія Турчин, Вікторія Красевич.

Адреса музею: The Ukrainian Museum, 222 East Sixth St., New York, NY 10003. Тел.: 212-228-0110.

Український Музей

Наталя Рибак. „Калина“ (1996, папір, гваш).

Ганна Прудникова. „Вітряний млин“ (рік невідомий, папір, гваш).

Оприлюднено доповідь...

(Закінчення зі стор. 1)

число росіян. Б. Немцов писав: „Саме Путіно-ві вдалося побудувати телецентричну держа-ву, у якій усі суспільні інституції від церкви до армії замінила телевізійна картинка“. Всео-сяжне російське телебачення, контрольоване з Кремля, позбавило росіян здатності самостій-но думати, визволило стихію ненависти і жаги вбивства. Майстрами телебрехні стали ведучі центрального телебачення Дмитро Кисельов і Володимир Соловйов.

„Росії ще довго доведеться приходити до тям, позбавляючись етичних стандартів про-паганди 2014-2015 років“, – написав Б. Нем-цов. На спростування брехень В. Путіна про російських військових в Криму і на Донбасі у книзі наведено численні свідчення учасників цих подій.

Війна призвела до численних жертв росі-ян. Б. Немцов визначив дві хвили домовин, які рушили до Росії. Перша була влітку 2014 року, коли Росія кинула своє військо під Іловайськ.

Після барабанів...

(Закінчення зі стор. 1)

критеріїв щодо розуміння подій на сході Укра-їни“. Він порівняв Україну з Єменом, де відбув-ся державний переворот, і це визнає весь світ, а от „щодо України, де відбувся такий же пере-ворот, ніякого осуду не чуємо, крім усякої рута-ні на адресу колишнього Президента Януко-вича“. „Якщо ми по-різному будемо підходити до однакових явищ, то ні про що не домовим-

Пресфонд „Свободи“ за лютий 2015 року		
\$	NAME	LOCATION
250	LATYSHEVSKY, ALEX & HANNA	NEW YORK, NY
100	HALIV, MYKOLA	NEW YORK, NY
	MATKOWSKY, STEPHEN	ROCHESTER, NY
	MATULA, PETRO & OLHA	POTOMAC, MD
70	MAKAR, EUGENE	MOUNTAINSIDE, NJ
55	MELNYK, A	COLUMBUS, OH
50	WOWCHUK, WASYL	HAWTHORN WOODS, IL
30	DOBROWOLSKY, STEFAN	MONTREAL, QC
	LEVYTSKA, VERA	NEW YORK, NY
25	JACHTOROWYCZ, ROMANA	CHICAGO, IL
	NEBESH, EUGENE	PARMA, OH
20	HLYNSKY, BORIS	VIENNA, VA
	HOLOWINSKY, NATALIA	SOMERSET, NJ
	KOLISZYNISKYJ, LUDMYLA	CHICAGO, IL
	KUSIO, THEODORE	NEWINGTON, CT
	KYFOR, KARPO	NEW YORK, NY
	BODNAR-BALAHUTRAK, LYDIA	HOUSTON, TX
	MUDRY, ALEXANDRA	CHICAGO, IL
	PLASKON, JUSTYN	LINDEN, NJ
	SKRYBAILO, STEPHAN & MARTA	CHARLOTTESVILLE, VA
	TKACZUK, JAWDOCHA	PHILADELPHIA, PA
	YASINSKY, TATIANA	SILVER SPRING, MD
15	BALTAROWICH, OKSANA	HUNTINGDON VY, PA
	KARPENKO, ANDRIJ	DES PLAINES, IL
	MUZYKA, HARRY	E HANOVER, NJ
10	BUK, ARETA	PHILADELPHIA, PA
	CHARCHYSHYN, JERRY	ELLENVILLE, NY
	DMYTRYSZYN, EWHENIA	SYRACUSE, NY
	GOLIA, Z	TARPON SPRINGS, FL
	HAWRYLAK, ROMAN	NEW YORK, NY
	PALIJ, LYDIA	TORONTO, ON
	SACHARUK, EVA	WENHAM, MA
	SLYSH, ROMAN	RALEIGH, NC
	SZARKEWYCZ, ANNA	TOMS RIVER, NJ
5	BUCIORA, MARIA	OUTREMONT, QC
	DZIKA, HELENA	SLOATSBURG, NY
	KOROPEY, NINA	JOHNSTON, RI
	MELNYK, OLHA	PARMA, OH
	STELMASCHUK, MICHAEL	BALTIMORE, MD
TOTAL FOR FEBRUARY: \$1,215		
Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи“!		

Другою хвилею позначилися бої в січні-люто-му цього року. За даними, які зібрав Б. Нем-цов, 70 російських вояків, в тому числі не мен-ше 17 десантників з Іванова, загинули в січні-лютому 2015 року під Дебальцевим, 150 вояків – під Іловайськом. Родичам полеглих виплати-ли по 3 млн. рублів і узяли з них підписки про нерозголошення обставин загибелі.

У книзі сказано: „Регулярні частини росій-ської армії визначили военні успіхи сепара-тистів на сході України. Однак помітну роль у збройних силах ДНР і ЛНР відіграло також поповнення з числа так званих „доброволь-ців“, які постійно прибувають з Росії в зону воєнного конфлікту“. Депутат Державної думи Росії, член Комітету з оборони В'ячеслав Тете-кин визначив, що на Донбасі воюють 30 тис. добровольців з Росії.

Війна позначилася на житті росіян. Дирек-тор з макроекономічних досліджень Вищої школи економіки Сергій Алексашенко полі-чив, що втрати російського бюджету від анек-сії Криму і участі у війні на сході України сягають 53 млрд. рублів. Росіяни втратили за рік 2 трлн. рублів з своїх платень і 750 млрд.

рублів з заощаджень. Ціни на харчі зросли на 5.5 відс.

Побіжний огляд нового видання дає лише поверхове уявлення про документи, які готу-вав Б. Немцов. Було б добре, якби знайшли-ся спонзори, котрі сприяли б перекладові і виданню цієї книжки іншими мовами.

Наведу її завершальні рядки: „Боягузлива і підступна війна, розпочата Путіним, доро-го обійдеться нашій країні. Малодушна брех-ня і лицемірство подаються людям як велика політична мудрість. Ми будемо платити за цю авантюру життями наших вояків, економіч-ною кризою і політичною ізоляцією. Ми буде-мо платити ворожнечею з нашими багаторіч-ними союзниками. Немає в світі більш близь-кого і рідного для росіян народу, ніж українці. Це наші брати без усякого патосу, і війну між росіянами і українцями в Донбасі неможливо охарактеризувати інакше як братовбивчу. Ця війна – ганьба для нашої країни. Але проблема сама по собі не розтане. Путіна треба зупини-ти. І зробити це може лише російський народ. Давайте зупинимо цю війну разом“.

Саме за цей заклик вбили Б. Немцова.

ся“, – цю фразу-погрозу В. Путін, як стверджу-ють журналісти, вимовляв з виглядом вождя наддержави, з якою має рахуватися решта світу. А. Меркель, добре усвідомлюючи незначну ціну відсталості в усіх сферах, окрім милітаризму, Росії, „була здивована і розгублена“.

Однак, на прес-конференції за результа-ми переговорів з В. Путіним, Канцлер Німеч-чини рішуче підкреслила, що підтримує тери-торіальну цілісність України. Разом з тим А. Меркель, як і Захід в цілому, все ще вірить в можливість політично-дипломатичного розв'язання збройного конфлікту на сході України.

Це, звичайно ж, марна віра, бо Москва не хоче і ніколи не схоче дати незалежній Украї-ні спокій.

Позірна готовність В. Путіна до контактів з Західним світом спричинена все більшою чут-ливістю Росії до економічних санкцій, але є ще одна і дуже підступна ціль: цими контактами з Заходом і дальшим розбиванням його полі-тичної єдності В. Путін хоче деморалізувати Україну, позбавити її одностайної підтримки, а тим часом, під „миролюбні“ гасла, задушити її економічно і через масове соціальне невдово-лення українців їхніми ж руками змінити вла-ду з проукраїнської на промосковську.

Коментуючи зміну кремлівської тактики, опозиційний до В. Путіна депутат Державної Думи Росії Ілля Пономарьов, який вимуше-но мешкає в США, бо до Москви путінський режим його не впускає, говорить: „Путінові потрібна вся Україна. Так звані „республіки“

на Донбасі – це лише спосіб впливати на ситуа-цію в Україні. Результатом, якого він хоче досяг-нути, буде загальне визнання Криму частиною Росії або повалення влади в Києві, що дозво-лить йому виглядати в очах російського суспіль-ства переможцем“.

Тепер справа – за світом. Чи пожертвує він Україною заради того, щоб пройдисвіт В. Путін добре виглядав перед своїм таким же пройдис-вітським народом (згідно з останніми опиту-ваннями незалежного соціологічного „Центру-Левада“, 74 відс. росіян вважають, що у випадку війни з Заходом В. Путін першим застосує ядер-ну зброю, в 34 відс. росіян це не викликає страху і вони впевнені, що переможе Росія), і чи може повторитися 1939 рік?

Багато що залежатиме від позиції США. 12 травня у російському місті Сочі відбулася зустріч В. Путіна з Державним секретарем США Джоном Кері.

Вже один той факт, що кремлівський вождь змушений особисто приймати американського діяча нижчої, ніж В. Путін ранги, свідчить, що російські справи, попри всякі „переможні“ зая-ви, кепські. Певна річ, Дж. Кері не для того при-їздив, аби заглядати В. Путінові в рот. Як цього не роблять вже А. Меркель і Франсуа Оланд, то тим більше не роблять США. В. Путін справ-ді не має виходу: або відступитися від України як цього вимагає Західний світ, або зважитися на війну з цим світом. Чи хтось з наших читачів може уявити, що це втілене в путінській Росії кране зло може вийти переможцем у третій Сві-товій Війні?

Чому для США...

(Закінчення зі стор. 2)

ті, і руйнування наслідків роботи пропагандист-ської машини Кремля, і підтримка певного еко-номічного рівня розвитку. Це брудна, непри-ємна і дорога робота, але саме на неї і є попит. Якщо Україна не покаже себе здатною в пер-спективі розв'язати російський хаос, у її Захід-ніх партнерів буде мотивація домовлятися з В. Путіним або будь-яким іншим російським полі-тиком, що для України є неприйнятним.

А показати себе здатною на таку роботу Укра-їна може тільки, вирішивши такі ж проблеми всередині своєї країни. Успішна модернізація сорокамільйонної країни – той аргумент, який може змусити США і ЕС визнати нову роль України, як заміни Росії в архітектурі міжнарод-ної безпеки. Тому вже зараз необхідно почати процеси кардинального перевлаштування полі-

тичних, економічних і соціальних інститутів в країні, і приходу до влади людей, які усвідомлю-ють описані виклики і готові їх вирішувати.

Події в Україні в 2013-2014 років стали втілен-ням тези історика Ахієзера: „Історія – це вулкан, який іноді здається мертвим, присипляючи пиль-ність людей, які живуть навколо нього; але він іноді пробуджується, щоб зруйнувати все живе, перш ніж люди встигнуть зрозуміти, що сталося“. Раптовість і непередбачуваність майдану стали „чорним лебедем“, що запустив маховик руйна-ції всього постсовєтського світопорядку. Тільки розуміючи масштаб і суть подій, і не будуючи ілю-зій щодо свого нинішнього статусу і ролі, Україна зможе вийти переможцем у війні за майбутнє, що почалася в грудні 2013 року на Майдані.

(www.hvylya.net/analytics/geopolitics/)

Павло Горський – український історик і полі-тичний експерт. Львів.

Передплачуйте і читайте „Свободу“

- Понад 120 років на службі діаспорі
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – www.svoboda-news.com

Відділ передплати:

973-292-9800 дод. 3042

ПАНОРАМА ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Відвідали місце останнього бою

Тетяна Будар

ЛОЗИ, Тернопільська область. – 16 квітня до місця останнього бою трьох вояків УПА в лісі біля хутора Лози приїхали учасники вшанування пам'яті героїв. Заступник голови районної ради Роман Висоцький провів короткий екскурс у минуле, до трагічних подій 55-літньої давності.

14 квітня 1960 року карателі зробили облаву на партизанську групу в складі трьох підпільників: члена Подільського окружного проводу ОУН Петра Пасічного („Чорний“), його дружини Марії Пальчак („Стефа“) та 22-річного вояка Олега Цетнарського („Клим“). Оперативна група Тернопільського управління КГБ мала завдання схопити підпільників живими, однак П. Пасічний та

О. Цетнарський застрелились, а М. Пальчак два рази стріляла в себе, та вижила й зазнала сибірських тюрем і таборів.

На місці останнього бою вояків УПА встановлено хрест, плянують спорудити капличку.

Панахиду за загиблими повстанцями відслужили о. декан Михайло Бугай та о. Володимир Зайчук. Інценізацію бою представили учасники студентського драматичного аматорського театру „Іскра Прометея“ Бережанського агротехнічного коледжу.

Спеціальне погашення конверта у пам'ять про героїв-повстанців провели голова міського клубу „Колекціонер“ Олександр Караневич, начальник пошти в Бережанах Вікторія Токарська, керівник молодіжного порталу „Рідне місто“ Алла Соколовська.

Панихида за полеглими героями біля хутора Лози. (Фото: Тетяна Будар)

Почали конкурс „Герої у моїй родині“

КИЇВ. – 21 квітня в приміщенні Української інформаційної служби (УІС) відбулася презентація Всеукраїнського конкурсу учнівських малюнків та творів „Герої у моїй родині“, присвяченого Святу Героїв, що буде відзначатися 24 травня.

Конкурс має популяризувати не лише визнаних героїв України, але

й подвиги кожної звичайної людини, яка сумлінно і чесно виконує свою справу на благо української держави, народу й власної родини.

Конкурс стверджуватиме традиційні сімейні цінності, адже для багатьох учнів героями виступатимуть їхні батьки, діди, брати, сестри. (УІС)

Зустрілися на Соборній площі

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 30 квітня на Соборній площі міста було встановлено новий національний рекорд – понад 5,000 черкасців і гостей міста одночасно відтиснулися 25 разів за єдину Україну.

Організатором заходу під гас-

лом „Пліч-о-пліч“ став громадський діяч, президент Фонду волонтерів України Тимофій Нагорний, який активно займається благодійністю і добровольцями.

Він був затриманий 21 вересня 2014 року під час Маршу миру в Москві і засуджений до п'яти діб арешту.

Понад 5 тис. черкасців і гостей міста одночасно відтиснулися 25 разів на Соборній площі міста. (Фото: Олександр Костирко)

Минуло 100 років з дня бою на Маківці

Велелюдне віче на горі Маківка.

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 3 травня відбулося традиційне сходження на гору Маківка, що біля села Головецько на Львівщині, де зібралися тисячі українців, аби віддати шану Українським Січовим Стрільцям (УСС), котрі 100 років тому здобули перемогу у бою за гору Маківка.

Вшанувати пам'ять українських героїв, котрі загинули у травні 1915 року, зупиняючи наступ російських окупантів, прибули громадські діячі, ветерани національно-визвольних змагань, бійці Української армії та добровольчих батальйонів.

Учасники урочистостей поклали квіти до Меморіалу УСС, зокрема квіти від Президента України Петра Порошенка, і запалили лямпадки на могилах полеглих. Опісля відслужили Панахиду, яку очолив Єпископ-

помічник Самбірсько-Дрогобицької єпархії Української Греко-Католицької Церкви Григорій Комар.

На вічу присутні вислухали звернення Президента України П. Порошенка з нагоди 100-річчя битви на горі Маківка, яке зачитав голова обласної державної адміністрації Олег Синютка. Лавреат Шевченківської премії поет Роман Лубківський наголосив на тому, що сьогодні привітання „Слава Україні!“ набуло цілком іншого сенсу, воно має якусь магічну силу національного духу. Голова партії „Свобода“ Олег Тягнибок провів аналогію між героїчною подією історичної давності і сьогоденням.

Після урочистої частини присутні подивилися на театралізоване військово-історичне дійство „Бій за гору Маківку“, яке підготували реконструктори Товариства пошуку жертв війни „Пам'ять“.

На виставці – гравюри Гніздовського

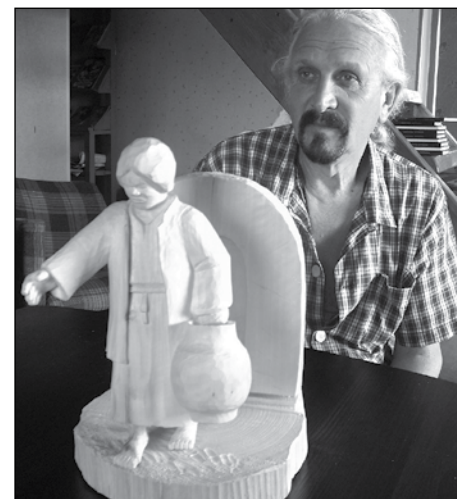
Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – У краєзнавчому музеї 7 квітня відкрито виставку „Графіка Якова Гніздовського у збірках музеїв Тернопільщини“. Про творчість талановитого мистця розповіла мистецтвознавець, куратор виставки Наталія Собкович з Тернополя.

Відзначення 100-річчя від дня народження мистця ознаменувалось проведенням у Тернопільському обласному краєзнавчому музеї науково-краєзнавчої конференції „Яків Гніздовський у контексті світової культури“, урочистою академією та відкриттям виставки, на якій було показано 37 оригінальних гравюр.

Скульптор нагадав про сирітство

МИРГОРОД, Полтавська область. – 2 травня у Діаспорній бібліотеці ім. Галини Король було представлено новий твір народного майстра дерев'яної скульптури Юрія Мох, присвячена темі сирітства, масштаби якого загострилася у зв'язку з московською агресією та великим числом біженців. На фото: Ю. Мох біля скульптури у час презентації. (Фото: Анатолій Сазанський)

Іміграційні справи - зустріч в Нью-Йорку

Іміграційний адвокат **Андрій Семотюк** запрошує на доповідь про іміграційні справи, які можуть допомогти українцям в США та за кордоном. **Неділя, 31 травня 2015 р., год 1:30 попол. Українська католицька церква св. Юра, 30 East 7th Street.** Вступ безкоштовний. По дальші інформації, просимо писати: Andy@myworkvisa.com.

Те, що відбувається...

(Закінчення зі стор. 3)

нятті Європи домінує відчуття провінційності, маргінальності, відсутності масштабу. Саме це необхідно переламати насамперед.

Отже, з позитивного маємо те, що через ті чи інші фільтри окремими фрагментами знання про Україну проникло на Захід. Однак на сьогодні політичне знання значно випереджає культурне. А якби політичне знання було насичене культурними концептами, воно було б глибшим, ґрунтовнішим, підставовішим.

– Де ситуація змінилася на гірше?

– Росія як держава за цей час дуже добре подбала про свою культуру (це

стосується насамперед викладання в університетах). „Русский мир“ – то не тільки величезні гроші, мільярди, які йдуть на фінансування перекладів, конференцій, культурного обміну тощо. Цей проект став, по суті, механізмом підкупу Західної еліти. Професор-русист може отримати 50 тис. євро на рік на свою наукову і культурну діяльність. Він звітує за ці гроші.

Але не може за гроші, які йому дає „путінська“ Росія, зробити публікацію, що не сподобається експертам „путінської“ Росії. Тож нині часом спостерігається латентна, але цензура. Виникають проблеми з друком статей, книжок. Хоча, як згадати, ця цензура існувала завжди. Якось один русист попросив дати статтю для його часопису. Коли я запропонувала статтю про „Кавказ“ Тараса Шевченка, він відповів – і при тому

сміючись, бо розумів абсурд ситуації: „Е ні, не можна, бо ж зараз війна в Чечні...“. І це тоді, коли стверджується, що академічна наука абсолютно не залежить від політики!

У такий спосіб Росія не тільки фінансувала науку, вона запровадила певну контролю на Заході, розширила коридор пропагандистського впливу. У мене були і є прекрасні стосунки з багатьма русистами, часом полемічні, часом з присмаком іронії. Зрештою, є дуже розумні люди, великі славісти в тій-таки Італії. Є люди, які ніколи б не погодилися працювати за „контрольованих“ умов (при тому, що через економічну кризу на Заході державні університети отримують дуже мало субвенцій від держави), але є люди, які стають у чергу за цими грошима. Що ж до Української держави, то зараз війна і знову немає ресурсів на культуру. А без війни хіба були?!

За всі роки незалежності держава у тій-таки Італії не допомагала ні в пляні культурному, ні в пляні політичному, ні в пляні дипломатичному, ні в пляні фінансовому розбудові українистики, творенню активних (і атракційних, зрештою) культурних контекстів навколо дисципліни. За ці роки ми видали кілька десятків різних наукових видань, провели безліч конференцій, але посольство – незалежно від того, хто його очолював, – демонструвало здебільшого цілковиту відсутність інтересу.

Через те, що існує диспропорція славістичних дисциплін в університеті, досить складно формувати спеціалістів. Основна маса студентів іде на русистику – і то найчастіше без особливих мотивацій, просто це „лежить на поверхні“. Якщо на слов'янські мови й літератури набирають 10, щонайбільше 20 осіб на

курс, на курсах русистики їх більше 100! Ця непропорційна „маса“ русистики „придавлює“ не лише українистику, а взагалі славістику як таку.

– Який, на ваш погляд, нинішній потенціал української науки?

– Колосальний. Мені важко говорити про фундаментальну науку, бо це не моя сфера, але певна, що і в цій сфері, і у сфері гуманітарній Україна може дати дуже багато постатей, імен, голів унікально цікавих і оригінальних, мислячих на сучасному рівні.

Потрібно, щоб цей період, такий трагічний, дав яскравий вибух інтелектуальної, культурної і культуротворчої енергії, який дозволить нам за кілька років стати абсолютно повноправною частиною Європи. І це має бути основним імперативом нашого сьогоденного життя. Україна може існувати лише в одному цивілізаційному вимірі – європейському. Інакше на неї чекає небуття.

Тривалий час було важко спілкуватися на Заході зі своїми колегами, бо ти за собою маєш колосальний тягар приниження, на яку нас прирікала посттоталітарна держава з її ганебними правителями. Коли керівники країни втопили саму ідею європейської України, було дуже боляче і дуже соромно. Нині, по суті, перший момент, коли українську ідентичність можна захищати з розумінням, що основні елементи європейської України (видимі чи невидимі) – уже в русі до свого виявлення, своєї реалізації. Але сам цей процес не відбуватиметься самопливом – він у наших руках. Або ми це зробимо, або ніхто.

(„Дзеркало тижня“, 24 квітня)

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

Відділ Ньюарк, Н.Дж.

запрошує на

Концерт

Виступають учні відділів
Бруклін, Випані, Нью-Йорк, Філадельфія, Йонкерс

Неділя, 31 травня 2015 року
3:00 година попол.

Заля Українського Народного Дому
140 Prospect Ave., Irvington, NJ 07111

СЕНЬЙОРИ УНСоюзу та ДРУЗІ!

Зима минає, незадовго буде літо.

ЗАМОВЛЯЙТЕ КІМНАТИ ВЧАСНО З'ЇЗД СЕНЬЙОРІВ

від неділі, 14-го, до п'ятниці, 19-го червня 2015 р.
на СОЮЗІВЦІ - Центрі Спадщини!

Реєстрація в неділю від 4-ої по пол.

Побут включає 5 нічлігів, харчування від понеділка,
з сніданком, до п'ятниці, з полуденком, бенкет,
доповіді, розвагові програми та податки і чайові.

Члени УНС - Одна особа	\$590	двоє осіб	\$510 від особи
Не-члени УНС - Одна особа	\$645	двоє осіб	\$530 від особи
Члени УНС - Один вечір за особу	\$165	двоє осіб	\$135 від особи
Не-члени УНС - Один вечір за особу	\$170	двоє осіб	\$145 від особи

Лише Бенкет: четвер, 18-го червня 2015 р. \$55 від особи,

Не забувайте вишиванки на бенкет!

та, по можливості, привезіть речі на ліцитацію!

За інформаціями звертатися до:

Оксани Тритяк, тел. 973 292-9800 X 3071 або 845 626-5641

Заохочуємо Вас запросити Ваших друзів на з'їзд.

Ми гостям раді!

Союзівка - тел. 845 626-5641

2015 SUMMER CAMPS

Tradition • Culture • Fun @ Soyuzivka!

Tennis Camp

June 21 - July 2nd \$935

Kick off the summer with 12 days of intensive tennis instruction and competitive play, for boys and girls ages 10-18. Attendance will be limited to 45 students. Room, board, 24-hour supervision, expert lessons and loads of fun are included. Under the direction of George Sawchak.

Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Academy Workshop

June 28 - July 11th \$1325

A vigorous 2 week dance training for more intermediate and advanced dancers ages 16 and up under the direction of the Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Foundation, culminating with performances on stage at our Cultural Festival Weekend.

Details at: syzokryli.com

Tabir Ptashat

Session 1 - June 21 - June 27th

Session 2 - June 28 - July 4th

Ukrainian PLAST Tabir for children ages 4-6 accompanied by their parents. To register your child, and for prices, please use the form available on Soyuzivka's website.

Ukrainian Heritage Day Camp

Session 1: 7/12 - 17th

Session 2: 7/19 - 24th

\$275 in-house or \$350 off-premises

Price is per session

In this day camp, children ages 4-7 will be exposed to Ukrainian heritage through activities such as dance, song, crafts and games. Children gain an expanded knowledge of Ukrainian folk culture and language as well as lasting friendships with other children of Ukrainian heritage. Price includes lunch and t-shirt, and unless noted, is based on in-house occupancy of parent/guardian.

Discover Your Heritage Camp

July 12th - July 18th \$650

Sleepover program filled with outdoor crafts, hiking, swimming, organized sports & games, bonfires, songs and much more Cultural Heritage experiences. Room, board, 24 hour supervision and a lifetime of memories are included! Ages 8-15.

Soyuzivka Heritage Center

216 Foordmore Rd.
Kerhonkson, NY 12446
845-626-5641 • soyuzivka@aol.com
www.soyuzivka.com

Chornomorska Sitch Sport School

July 19th - August 1st

46th annual sports camp run by the Ukrainian Athletic-Educational Association "Chornomorska Sitch", for children ages 6-17. This camp will focus on soccer, tennis, volleyball and swimming, and is perfect for any sports enthusiast. Registration can be completed on the Soyuzivka website. Email requests for additional info and questions: sportsschool@chornomorskasitch.org

Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Camp

Session 1: July 26th - August 8th

Session 2: August 9th - August 22th

\$1325 per session

Directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych (daughter of Roma Pryma Bohachevsky), this camp is for ages 8-16, and offers expert instruction for beginning, intermediate and advanced students.

Room, board, 24-hour

supervision, expert lessons and loads of fun are included. Each camp ends with a grand recital.

Note: Attendance limited to 60 students for Session 1 and 100 students for Session 2.

216 Foordmore Rd.,
Kerhonkson NY 12446
845-626-5641
soyuzivka@aol.com

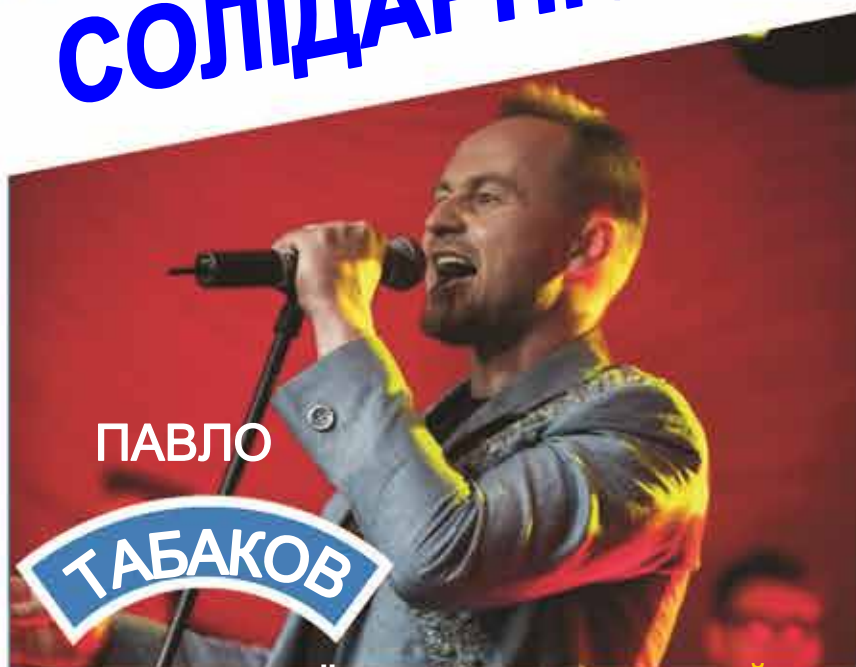
СОЮЗІВКА

2015

SOYUZIVKA 2015

9th ANNUAL FESTIVAL

СОЛІДАРНІСТЬ З УКРАЇНОЮ

ПАВЛО

ТАБАКОВ

З АВСТРАЛІЇ— * ТАНЦЮВАЛЬНИЙ
АНСАМБЛЬ "ЛЕГЕНДА"

ХОР "ДУМКА"

ЖІНОЧИЙ АНСАМБЛЬ БАНДУРИСТІВ
"DANCE WORKSHOP" РОМИ ПРИЙМИ
БОГАЧЕВСЬКОЇ

СЕРГІЙ ФОМЕНКО

ФОМА

ВАСИЛЬ

ПОПАДЮК

П'ЯТНИЦЯ

Благодійний
бенефіс- «ГАЛА» з
концертом на
допомогу Україні—
\$125

ОКСАНА
БІЛОЗІР

ВСТУП НА
ФЕСТИВАЛЬ

\$30

ФЕСТИВАЛЬ ФІЛЬМІВ, УКРАЇНСЬКЕ «СЕЛО», ЗАБАВА,
МУЗИКА, СМАЧНІ ТРАДИЦІЙНІ СТРАВИ, КОНКУРС
ПОЇДАННЯ ВАРЕНИКІВ, ЯРМАРОК, СУВЕНІРИ

ЗА КІМНАТАМИ— СОЮЗІВКА 845-626-5641 АБО
HUDSON VALLEY RESORT 1-888-9-HUDSON (АВТОБУС)

VIP ПАРКУВАННЯ НА СОЮЗІВЦІ- \$20

Організовано Українською
Народною Фундацією під
патронатом Посольства
України в США

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

Конференція та бенкет підтримали благодійні проекти

ЕВАНСТОН, Ілліной. – 30 квітня в приміщенні Нортвестерн університету відбулася конференція, а в бенкетній залі ресторану „Петергоф“ – благодійний бенкет на підтримку всеамериканської програми допомоги „Збережи Україну зараз“. Цю програму започаткувала міжнародна організація „Save Ukraine Now“ у співпраці з американськими релігійними та громадськими організаціями.

Програма інформує американську громадськість про існування гуманітарної кризи в Україні, яка без вчасної допомоги може стати катастрофою. Організація почала діяти в Дітроїті і продовжує працювати в Чикаго.

У співпраці з українськими партнерами й бюро Президента України Петра Порошенка, „Save Ukraine Now“ розпочала акцію „Наповни контейнер з гуманітарною допомогою Україні сьогодні“. В церквах, синагогах, мечетях, громадах та організаціях добровільна група протягом місяця збирала одяг, медикаменти, засоби персональної гігієни та інші необхідні речі.

Основними доповідачами на конференції були генерал армії США у відставці, экс-командувач силами НАТО в Європі Веслі Кларк, головний рабин Києва і України, голова Об'єднання юдейських релігійних організацій України Яків Дов Блайх, засновник і президент програми „Save Ukraine Now“ Гаррі Келнер, голова Євангельських Церков Єпископ Валерій Решетинський, голова Духовного управління мусульман України Муфтії України шейх Ахмед Тамім, вікарій Української Православної Церкви Київського Патріархату, Митрополит Переяслав-Хмельницький і Білоцерківський Єпіфаній, Єпископ Римо-Католицької Церкви Ян Собіло та інші.

Бенкет підтримали провідники українських релігійних та громадських організацій у Чикаго та Українська Американська Федеральна кредитова спілка „Самопоміч“.

Генерал армії США у відставці, экс-командувач силами НАТО в Європі – Веслі Кларк.

Прес-служба
кредитівки „Самопоміч“

ARKA

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Представники конгрегацій різних віровизнань разом з організаторами доброчинної події.

Selfreliance

Ukrainian American Federal Credit Union

Сфотографуйте свій чек і відправте на рахунок

користуючись нашою **НОВОЮ** мобільною програмою

ANDROID APP ON
Google play

Available on the
App Store

5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911
300 E. Army Trail, Bloomingdale IL 630-307-0079

Selfreliance.Com
2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 773-328-7500

734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Послуга доступна тільки членам кредитівки, що мають активний чековий рахунок. Просимо прочитати "Truth in Savings" інформацію, щоб довідатися про всі вимоги стосовно рахунків у кредитівці "Самопоміч". Докладні інформації про цю послугу подані у www.selfreliance.com/disclosures/

Відділ реклами: 973-292-9800, дод. 3040

ЮРІЙ СИМЧИКЛіцензований Продавець
Страховання Життя**YURIY SYMCZYK**Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3055) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: symczyk@unamember.com**ЕВГЕН
ОЩІСЛАВСЬКИЙ**2-ий Заступник президента
Ліцензований продавець
страхування життя

Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070

e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

ПрацяПошукую особу до сталої опіки
старшої жінки на 6-7 днів
на тиждень в Lexington, NY.
Тел. 413-584-4349**ПРАЦЯ**

Пошукую особу до опіки 95-річної жінки у Wilmington, DE.

Тел.: 302-764-2684
або eserba@aol.comПошукую працю з проживанням
по догляду за старшими особами.
Володію українською, польською,
російською та італійською мовами.

Тел. 203-817-8091

У пам'ять Богдана Титли

Микола Галів

17 лютого замовкло ще одно число телефону – не стало мого близького і довголітнього, ще з другої половини 1940-их років друга Богдана Титли, який несподівано відійшов у вічність. Ще кілька днів перед цим ми розмовляли про його плян образотворчої виставки. На жаль, ніхто не знає ні дня, ні години, коли Господь покличе... Немає сили, ні можливості оминуті, захватись чи відкупитись від закінчення земної мандрівки.

Б. Титла народився 23 березня 1927 року в містечку Підгайці, що на Тернопільщині. Батьки дали йому глибоке родинне, релігійне і національне виховання. Наші дружні зв'язки почалися, коли він з батьками і братами Маркіяном і Євгеном перед другим приходом більшовиків на західні українські землі, опинився у Баварії, в містечку Ляндсгут.

В той час ми жили надією, як і вся українська еміграція, що повернемося на нашу улюблену батьківщину. Тоді ще в Україні активно діяла ОУН і УПА. На заході воскресли українські політичні партії. Богдан став членом і був куцтовим провідником Ляндсгутської гімназії Юнацтва ОУН під стягом Степана Бандери, а мені випала роля обласного провідника Юнацтва ОУН, на Регенсбург і околиці.

На жаль, надії на повернення в Україну зникли. Треба було думати про майбутнє. Б.Титла з батьками емігрував до США і оселився у Нью-Йорку. Він закінчив студії в університеті, де здобув ступінь бакалавра у ділянці мистецтва. Спершу працював у фірмі „Clark/Leonard Associates, Inc.“ у Нью-Йорку. Згодом став власником цієї фірми.

Одружився з Галиною Гриценко, дочкою українських емігрантів доби українських визвольних змагань 1918 року. Подружжя виховало синів Андрія і Романа. Дружина мала талант до малювання, була ученицею Петра Холодного-молодшого і стала іконописцем. Її твори є у багатьох українських церквах і у приватних колекціях.

Б. Титла брав активну участь у громадському, а зокрема мистецькому житті, був активним і провідним членом Товариства молодих образотворчих мистців, до якого належали Ярослав Вишницький, Зенон Онишкевич, Борис Пачовський, Богдан Певний, Аркадія Оленська-Петришин, Євген Саламаха й інші. Згодом товариство включилось в Об'єднання Мистців-українців в Америці.

Б. Титла був прекрасний аквареліст, також малював олійними фарбами. Клясичний і глибоко вдумливий графік створив свій оригінальний стиль шрифту, який застосовував у виконанні цілої низки титульних обкладинок, реклам, оголошень і запрошень, оформив понад 30 обкладинок для Альманаху УНСоюзу, видань Наукового Товариства ім. Шевченка в Нью-Йорку, журналу „Патріархат“, брав участь у збірних виставках, а також улаштував свої виставки в США і Канаді, написав низку статей до „Свободи“ й іншої преси на мистецькі теми.

Б. Титла був галузевим редактором образотворчого мистецтва для „Енциклопедії Української Діаспори“, до якої написав низку гасел про художників. Довгі роки, на зорі постання хору „Думка“, був його членом, а також членом Пласту – куреня „Червона Калина“, регіонального товариства „Підгаєцька земля“ й інших.

У похоронному заведенні „Whalen & Ball“ у Йонкерсі, Нью-Йорк, з ним прощалися сини з родинами, онуки, друзі, пластуни з куреня „Червона Калина“, які тримали стійку, Роман Комарницький і Роман Савицький, широка українська громада. Парох о. Кирило Анджелов і о. Іван Кашак відслужили Панахиду. Прощальне слово про життєвий шлях Б. Титли виголосив о. І. Кашак. Промовляли від куреня „Червона Калина“ Ігор Сохан і від його друзів – автор цих рядків.

Б. Титла залишив багату мистецьку і літературну спадщину. Його життєвий шлях вартий до наслідування. Б. Титлу поховано на цвинтарі св. Духа, у Темптонбургу, Нью-Йорк.

Богдан Титла у своїй мистецькій майстерні в Брукліні, Нью-Йорк, 1965 рік.

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
“English through the Arts” - Центр Діяльності

Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036

Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

*This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.*

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANAINTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanalt@roxolana.com
web: www.roxolana.com**ROXOLANA Travel**

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service**ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:**

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕХарчовий пакунок „Родинний“ з каталога
вміст пакунка:

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салями - 3
ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ**МОРЕМ • АВІА**

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

Ділимося сумною вісткою, що в середу,
29 квітня 2015 року, відійшов у Божу вічність
наш найдорожчий Чоловік, Тато, і Дідусь

св. п.
Василь Ковач

Покійний народився 12 квітня 1927 року в селі Мирча, Закарпатська область, а прибув до Америки в 1964 році.

Залишив у глибокому смутку:

дружину - Ярославу
синів - Мирона і Олеса
дочку - Надю з чоловіком Вині Глоріосо
внуків - Nicole і Danny
племінників в Україні і Словаччині

Похорон відбувся в суботу, 2 травня 2015 року, в храмі Покрови Пресвятої Богородиці УГКЦ в Бріджпорті, Конн., а покійний похований на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Стратфорді, Конн.

Родина щиро дякує всім котрі склали в пам'ять Василя пожертви на добродійні цілі і Служби Божі як і рівнож щиро дякує всім за молитви і присутність в похоронних відправах.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими,
що 8 травня 2015 року в Нью-Йорку відійшов у вічність
наш найдорожчий Чоловік, Тато, Дідусь і Брат

св. п.
Микола Стасів

народжений в 1922 році в селі Володимирці, Львівська обл., Україна.

Панахида була відправлена в похоронному заведенні Williams Funeral Home в Бронксі, Н. Й.

Заупокійна Служба Божя, яку відслужив о. Лавренюк, відбулася в Українській католицькій церкві Покрови Матері Божої в Бронксі.

Тлінні останки були поховані на Українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Залишилися у глибокому смутку:

дружина - Анна
дочка - Ліда з чоловіком Андрієм Павлишином
- Лариса з чоловіком Вораном Ровч
син - Андрій
внуки - Леся, Мелася, Мелодія і Александер
сестра - Марія Пастернак з родиною
ближча і дальша родина в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою,
що в понеділок, 11 травня 2015 року,
відійшла у вічність на 94-му році життя
наша найдорожча
МАМА і БАБЦЯ

св. п.
МИРОСЛАВА ТЕРШАКОВЕЦЬ
(з дому Хойнацька)

народжена 4 листопада 1921 року у Львові, Україна,
вдова по св. п. Юрієві.

Похоронні відправи відбулися 17 травня 2015 року в Українській католицькій церкві Успіння Пречистої Діви Марії, Маямі, Фла, та на цвинтарі Our Lady of Mercy, Маямі, Фла.

У глибокому смутку залишилися:

сини - Юрій з дружиною Діаною
- Андрій з дружиною Христиною
внуки - Стефанія та Александра Тершаковець
- Павло та Михайло Тершаковець
сестра - Ліда Ігнат
сестрінок - Петро Ігнат, з дружиною Андрею і дітьми
сестрінка - Мелася Кудела, з мужем Романом і дітьми
родина - Буадана
ближча і дальша родина в Америці, Канаді та Україні.

Вічная їй пам'ять!

Замість квітів, бажаючи можуть скласти пожертви в пам'ять Покійної на Українську католицьку церкву Успіння Пречистої Діви Марії, Маямі, Фла.

Assumption of the Blessed Virgin Mary Ukrainian Catholic Church
39 NW 57th Court, Miami, FL 33126-4709.

У 40-ий День відходу у вічність
нашого найдорожчого і незабутнього
Чоловіка, Тата, Дідуся, Брата, Вуйка і Кузина

св. п.
Володимира Слижа

Заупокійні Святі Літургії будуть відслужені

в четвер, 4 червня 2015 року в:

- Церкві св. Юра – Нью-Йорк, год. 9:30 ранку
- Церкві св. Трійці – Кергонксон, Н.Й. год. 6:00 по полудні
- Катедрі св. Володимира Великого – Париж, Франція, год. 6:00 по полудні
- Катедрі Пресвятої Родина – Лондон, Англія, год. 6:15 по полудні

в п'ятницю, 5 червня 2015 року

- в Церкві св. Димитрія – Торонто, Канада, год. 5:30 по полудні

Про молитви за спокій душі Покіного просять

дружина Богдана,
діти Марко, Адріанна і Юрій з родинами.

Вічна Йому пам'ять!

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневи́ка жертвами на пресовий фонд!

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Користайте тепер -
ціни на нерухомостях низькі,
а відсотки та умови на мортгеджах вигідні!

Звертайтеся до Кредитівки Самопоміч Нью Йорк

3.45%*

незмінний відсоток -
15-ти річний термін

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

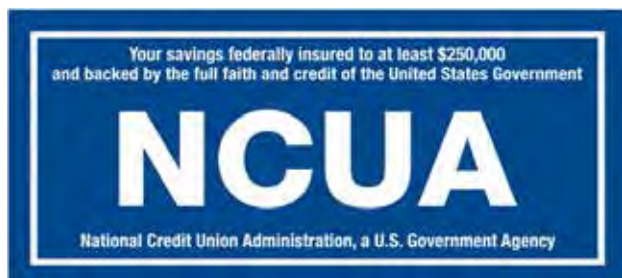
Головне бюро: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org

Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

Вигідно росташовані філії:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636 ❖ **UNIONDALE:** 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097 ❖ **ASTORIA:** 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458 ❖ **LINDENHURST:** 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

*Потрібно 20% завдатку; 1-4 родинний дім для вжитку домовласника; без нараховування точок (no points); нема штрафу за передчасне сплатення позички; 180 місяців до сплати; \$1,000 позичка коштує \$7.12. Відсотки на позичках можуть змінитись в будь-який час без попереднього повідомлення.